

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1989-1990

28 NOVEMBER 1989

ONTWERP VAN DECREET

houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 1990

VERSLAG

namens de Commissie voor Cultuur
uitgebracht door de heer F. Bosmans
aan de Commissie voor Financiën en Begroting

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer H. Van Rompaey.

Vaste Zeden : de heren F. Bosmans, A. Bourgeois, M. Desutter, mevrouw T. Merckx-Van Goeij, de heren M. Van Peel, H. Van Rompaey ;

de heren R. Garcia, L. Peeters, A. Schellens, W. Seeuws ;

de heren P. Berben, R. Deswaene, mevrouw A.M. Neyts-Uytbroeck ;

de heren A. De Beul, H. Lauwers.

Plaatsvervangers :

de heren P. Breyne, F. Cauwenberghs, A. Deneir, J. De Roo, L. Dhoore, mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke ;

de heren H. Adriaenssens, W. Content, G. Moens, M. Schoeters ;

de heren J. Devolder, O. Van den Broeck, J. Vandermarliere ;

de heren J. Caudron, J. Loones.

Zie :

8-B (19881989)

— Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Bijlagen

— Nrs. 2 tot 6 : Amendementen

— Nr. 7-A : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Externe Aangelegenheden

6-B (19881989)

— Nr. 1 : Toelichtingen

INHOUD

	Blz.
1. Inleiding door de Gemeenschapsminister	3
II. Algemene bespreking	4
III. Bespreking per sectie	5
IV. Stemmingen	44
V. Eindstemming	45
Bijlage	47

DAMES EN HEREN.

Uw Commissie heeft tijdens haar vergadering van 19 oktober, 13 november, 14 november en 16 november 1989 de aan haar beoordeling toegewezen decreet artikelen en secties van de begrotingstabel van het Ontwerp van Decreet houdende begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990 onderzocht.

1. INLEIDING DOOR DE GEMEENSCHAPSMINISTER

In zijn inleiding noemt de Gemeenschapsminister het verheugend dat de begroting voor het eerst op tijd werd ingediend. Dit neemt meteen een aantal discussiepunten i.v.m. de uitbetaling van subsidies weg.

De Gemeenschapsminister betreurt wel de omstandigheden waarin deze begroting in de Vlaamse Executieve tot stand kwam. De gevolgde werkwijze strookt volgens de Gemeenschapsminister niet met de geest van de proportionele samenstelling.

In tegenstelling met de vorige begrotingen vertoont 1990 voor het eerst een daling in de sector Cultuur.

Hij verwijst naar de ongelukkige beslissingen die werden genomen i.v.m. de Vlaamse Operastichting, het bibliotheekwezen en het vijfde decreet.

Volgens de Gemeenschapsminister zou het moeten mogelijk zijn dat de Vlaamse Raad, binnen de begrotingsbesprekingen, correcties kan aanbrengen.

Vervolgens ontleedt hij de redenen die aantonen dat de in voornoemde sectoren genomen beslissingen als ongelukkig bestempeld moeten worden.

Voor de Vlaamse Operastichting was men er na talloze perikelen en langdurige onderhandelingen in geslaagd de infrastructurale hinderpalen weg te nemen en een akkoord te bereiken, zodat de nieuwe instelling een nieuwe start kon nemen. De inbreng van de Vlaamse Gemeenschap zou 280 miljoen bedragen en die van de steden Gent en Antwerpen elk 90 miljoen. Plots werd de Gemeenschapsminister dan geconfronteerd met een beslissing van de Executieve waarbij slechts 200 miljoen werd uitgetrokken, d.i. het bedrag dat eertijds werd ingeschreven voor de vroegere Intercommunale. Dit werd verantwoord met het argument dat de personeelsinvulling trager zou verlopen dan voorzien en dat er dus nog geen 280 miljoen zou nodig zijn in 1990. Op aandringen van de Gemeenschapsminister werd het begrotingscijfer uiteindelijk opgetrokken tot 250 miljoen door afneming bij toerisme. De Gemeenschapsminister vindt het echter, in het licht van al de inspanningen die hier werden gedaan, onverdedigbaar dat er toch dertig miljoen minder dan overeengekomen wordt ter beschikking gesteld. Hij wijst op de gunstige kritiek die de eerste voorstellingen van de nieuwe opera hebben gekregen. Hij vreest evenwel het ergste als aangegane verbintenissen niet worden gehonoreerd.

Sprekend over de bibliotheeksector wijst de Gemeenschapsminister op de enorme inspanningen geleverd om het decreet van 1978, het eerste ontzilde initiatief in Vlaanderen, te kunnen uitvoeren en de jaarlijkse aangroei van de weddelasten te kunnen dragen. Uitgaande van de twee vorige crisisbesluiten laat de begroting 1990 een tekort blijken van 64,8 miljoen voor de openbare bibliotheken en 9,5 miljoen voor de privaatrechtelijke. Een derde crisisbesluit lijkt dan ook onafwendbaar. De Gemeenschapsminister vraagt zich af of dit, ook gelet op de financiële moeilijkheden van de Gemeenten, wel het passend moment is.

Binnen de Vlaamse Executieve werd er een werkgroep opgestart met de bedoeling het decreet van 1978 aan te passen. De werkgroep heeft al twee vergaderingen gehad maar nog geen opties bepaald.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat het minidecreet van 1988 einde 1990 verstrijkt. De vraag is welk gevolg er dient te worden voorbehouden aan de nieuwe **erkenningaanvragen** van privaatrechtelijke bibliotheken.

Het eventueel in acht nemen van een moratorium is een overtreding van het decreet. Dit zou kunnen leiden tot moeilijkheden indien een erkenningaanvrager beroep zou aantekenen bij de Raad van State.

De Gemeenschapsminister heeft voorgesteld in het programmadecreet een afwijking in te schrijven. Deze bepaling werd echter in het ontwerp-decreet niet opgenomen.

Vervolgens weidt de Gemeenschapsminister uit over de basiseducatie en het vijfde decreet. Het krediet voor de uitvoering van dit decreet werd van 125 miljoen voor 1989 verminderd tot 85 miljoen voor 1990. Dit is een vermindering met 40 miljoen. Volgens sommigen behoort de basiseducatie eigenlijk bij Onderwijs en Vorming, maar ook daar vindt men deze kredieten niet terug. De vraag dient te worden gesteld of dit probleem niet opnieuw bekeken moet worden.

Tot slot vat de Gemeenschapsminister de toelichtingen samen bij de verschillende secties, zoals zij voorkomen in het document. Stuk 6-B (1988-1989) — Nr. 1.

II. ALGEMENE BESPREKING

De eerste spreker betreurt dat het budget van cultuur te klein is t.o.v. de verwachtingen die in de gemeenschap leven voor het beleven en het uitdragen van de cultuur. Voor het eerst is er een blokkering van de kredieten en dat betreurt hij ten zeerste. Met alle begrip voor de financiële situatie verwijst hij naar de adviezen van instellingen die boven alle twijfel staan, de SERV en de VEV, die het begrotingsbeleid van de Vlaamse Executieve als krenterig beschouwen.

Spreker raakt dan enkele concrete problemen aan, in de eerste plaats het schrijnend voorbeeld van de VLOS. Men staat hier voor een engagement om de opera mogelijk te maken. Hij betreurt dat de Executieve de eerste is die tracht aan zijn verplichtingen te ontsnappen. Men vergeet daarbij dat de VLOS heel wat heeft geïnvesteerd in het operagebouw te Antwerpen en bovendien geconfronteerd werd met de alarmerende situatie van het te restaureren gebouw te Gent. De houding van de Executieve zou er ook de steden Antwerpen en Gent wel eens toe kunnen verleiden minder geld ter beschikking te stellen dan toegezegd. Spreker noemt de huidige gang van zaken een voorbeeld van begrotingsonfatsoen. Hij hoopt dat het nog tot een oplossing komt voor de begrotingsbespreking in de Commissie voor Financiën en Begroting.

Vervolgens raakt hij het probleem van de bibliotheken aan. Volgens spreker slaagt men er maar niet in dat eerste ontzuilingsdecreet concreet uit te voeren. De Gemeenschapsminister zit in een positie dat hij naar een derde crisisbesluit moet. Spreker wijst erop dat de openbare bibliotheek in de huidige tijdsomstandigheden van enorm belang is, vooral ten behoeve van degenen die niet de middelen hebben om boeken te kopen.

Het derde probleem dat spreker aansnijdt betreft het „vijfde decreet”. Als er een overdracht van kredieten kan komen van de Gemeenschapsminister van Cultuur naar die van Onderwijs is daar zijn inziens in se niets tegen. Vermits er nog

geen wijzigend decreet bestaat lijkt het spreker nogal evident dat er vooralsnog geen breuk mag komen met wat bezig was, geen beknotting van bepaalde organisaties en werkvelden die daarvoor een beroep op deze kredieten deden.

In verband met de algemene beknotting van de cultuursector stelt spreker ten slotte de vraag of het nog wel wenselijk is dat de Executieve in een periode van hoogconjunctuur dan toch nog grote bedrijven blijft sponsoren.

Eén ander spreker stelt dat ook zijn fractie de blokkering van de totale begroting Cultuur betreurt. Cultuur is toch een van de meest zichtbare ingrijpende elementen in het beeld van het nieuwe Vlaanderen dat wij willen creëren. Hij pleit voor een stijging van de cultuurbegroting.

Een ander lid stelt de vraag of alle commissieleden wel in die mate in **eenklank** zijn als uit deze bespreking blijkt.

De volgende spreker stelt vast dat ook de **Gemeenschapsminister** in zijn inleiding de term «treurnis» heeft uitgesproken. Dat doen nu in de Commissie ook de collega's van de meerderheid. Misschien is er mogelijkheid om hier in de commissie het spel van meerderheid en oppositie te doorbreken.

Een ander lid wijst erop dat de gemeenten hun vertrouwen in de hogere overheid dreigen te verliezen als bepaalde decreten niet worden uitgevoerd. Het aantal erkenningen van gemeentelijke initiatieven neemt toe, terwijl de te verdelen middelen dezelfde blijven. Hij vraagt zich af of de verplichtingen die men aan de gemeenten oplegt niet moeten worden verlicht.

De Gemeenschapsminister verwijst naar zijn inleiding. Hij noemt zich bereid zijn beleid in te schrijven in een bepaald begrotingsstreven. Als de Executieve beslist dat men het tekort beperkt tot 20 miljard is dat voor hem OK. Het aandeel van de cultuur daarin is een andere discussie. Een aantal politieke knopen werden in zijn afwezigheid doorgehakt. Hij betreurt dit. Het is niet zijn bedoeling uit deze situatie politieke munt te slaan maar hij vraagt zich af hoe men op die wijze tot goede oplossingen kan komen. Hij herinnert aan de wijze waarop in de eveneens proportionele samengestelde Executieve van 1981 tot 1985 wel constructief kon worden samengewerkt.

Hij heeft in zijn inleiding de drie knelpunten aangehaald met de bedoeling om binnen de begrotingscommissie te corrigeren wat moet worden gecorrigeerd, om voor te stellen dat de Executieve dit opnieuw zou bekijken.

In verband met het vijfde decreet zou Onderwijs over voldoende middelen beschikken. Er blijven dus maar twee problemen meer over : de VLOS en het bibliotheekwerk.

III. BESPREKING PER SECTIE

Sectie 09 — Kabinetsuitgaven van de Gemeenschapsminister van Cultuur

Geen opmerkingen.

Sectie 41 — Schone Kunsten

Een lid vraagt wat wordt bedoeld met de poging jonge auteurs via een aangepast beleid ter stimulering van de literaire tijdschriften te steunen (cf. Toelichting, blz. 63)

Een ander lid informeert naar het aangekondigde decreet inzake de scheppende kunstenaars. Wat de steun aan beeldende kunstenaars betreft verkiest hij aan een beperkt aantal

mensen een reële kans te geven, liever dan aan velen een nepsteun. Ook voor auteurs zou dit moeten gelden.

Spreker wenst de juiste situatie in de VLOS te kennen en hoe het gesteld is met de thuishaven van het Koninklijk Ballet van Vlaanderen. Inzake de filmkunst stelt hij met genoeg vast dat er een behoorlijk bedrag voor scenario-schrijvers wordt uitgetrokken. De opleiding van regisseurs heeft goede vruchten afgeworpen maar toch rijst de vraag waarmee wij bezig zijn. Als een werk van een Vlaamse regisseur furore maakt betekent dit nog geen „Vlaamse” filmproductie. Wat de middelen van een filmproductiefonds betreft stelt spreker dat de Executieve hiertoe best de kredieten voor culturele en economische doeleinden zou kunnen samenvoegen.

Dit lid brengt dan de theaterproblematiek ter sprake. Het ontwerp van podiumdecreet was zijn inziens een zeer goed initiatief van de Gemeenschapsminister. Na enige obstructie, die volgens spreker nogal corporatistisch aandoet, is er nu weer sprake van vier decreten, in plaats van een enkel podiumdecreet, waarbij elk decreet zou tegemoetkomen aan een bepaald soort productie. Spreker had gewenst het oorspronkelijke decreet te kunnen steunen, op voorwaarde dat er voldoende geld voorhanden is.

Dan brengt steeds dezelfde spreker het museumdecreet ter sprake. Al twee decennia stuit een mogelijk museumdecreet op steeds dezelfde struikelsteen: financiën! Spreker heeft het dan over de musea van de Vlaamse Gemeenschap. Het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen beschikt over een aankoopbudget van een paar miljoen en voor de werkingsbegroting is er al niet veel meer. Volgens spreker zou dit museum nochtans een grote uitstraling kunnen hebben. Met de waardevolle werken die er zich in het depot bevinden zou men best nog twee musea kunnen vullen. Vroeger was dit museum ingeschakeld in het kader van de andere Belgische musea van dit niveau. Hiervoor werd personeel met een bepaald wetenschappelijk niveau aangenomen. Tussen die instellingen was er een zekere mobiliteit en er golden een aantal normeringen die nu vervaagd zijn. Spreker pleit ook nog voor het behoud van de zeer waardevolle bibliotheek van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten.

Anderzijds werd onze nieuwe instelling, het MUHKA, opgericht volgens een betwiste formule, namelijk als v.z.w. Het nadeel van die formule is dat men afhangt van een nominatim toekenning van werkings- en aankoopmiddelen. Spreker wijst erop dat het bij een museum voor hedendaagse kunst om een bijzonder soort museum gaat. Men moet daarbij weten wat men wil. De collectie is aan het groeien en men kan zich daartoe beperken. Maar zo'n museum heeft eigenlijk alleen maar zin als het een rol speelt in het internationaal artistiek gebeuren. Het permanent organiseren van tentoonstellingen is een enorm dure bezigheid en het MUHKA-budget is daarvoor ontoereikend. Welke zijn de vooruitzichten inzake werking en statuut?

Steeds hetzelfde lid wil dan nog weten wat er met het ICC zal gebeuren. Is er ter zake een concrete beslissing? Hij wijst erop dat de ICC-bibliotheek op haar terrein een van de beste is en pleit ervoor dit instituut niet te laten verkommeren. Ten slotte stelt dit lid nog een vraag i.v.m. de financiële problemen betreffende De Singel.

Een ander lid brengt de problemen van de Stichting voor Vertalingen ter sprake. Hij stelt vast dat het aandeel van de vertalingen van werk van Vlaamse auteurs niet beantwoordt aan de Vlaamse financiële inbreng (1/3 Vlaamse Gemeenschap — 2/3 Nederland): Spreker acht te tijd gekomen om de hele zaak eens opnieuw te bekijken. Hij stelt verder de vraag wat men denkt te doen om Vlaamse auteurs beter bekend te maken in het buitenland.

Uw verslaggever herinnert er vervolgens aan dat in het kader van de EG een aantal maatregelen werden genomen om de audio-visuele produkties aan te moedigen. Zo werden een 7-tal projecten opgezet om die produkties aan te moedigen:

European Film Distribution office (EFDO) (maatregelen voor low-budget films)

Broadcasting across the Barriers of European Language (Babel) — (ondertekening van films).

Euro-aim: Marché des producteurs indépendants.

Club d'investissement Media.

European Script Fund.

Les Entrepreneurs de l'audiovisuel Européen (EAVE),

Association Européenne du Film d'Animation.

Al die organisaties hebben fondsen ter beschikking van de EG. In alle bestuursorganen van die organisaties zetelen Belgen. Dit zijn vrijwel allemaal — behalve voor organisatie in verband met animatiefilm en waarin Raoul Servais zetelt — Franstaligen.

Dit kan volgens hem geen toeval zijn. Hij heeft bij de vorige begrotingsbespreking van de Gemeenschapsminister de belofte gekregen dat dit zou worden onderzocht. Hij wil graag vernemen tot welke conclusies dit onderzoek heeft geleid.

Vervolgens stelt hij de vraag in verband met het statuut en de werking van de Ancienne Belgique, die destijds niet werd aangekocht als schouwburg, doch wel om uitgebouwd te worden als cultureel centrum met een regionale functie voor Brussel en omgeving. Waarom werd dit centrum overgeheveld naar de sectie kunsten, en welke was de mening van de Raad van Beheer in deze aangelegenheid ?

Een volgende spreker informeert naar de stand van zaken in verband met de bespreking met het Ministerie van Economische Zaken betreffende de toelagen bestemd voor de produktie van culturele films.

Hij vraagt eveneens informatie over het decreet betreffende de podiumkunsten en wijst daarbij op het belang van het poppentheater. Betreffende de VLOS stelt hij vast dat er een contract is ondertekend waarbij de Vlaamse Gemeenschap zich ertoe verbond 280 miljoen te geven, terwijl er in de begroting slechts in 250 miljoen wordt voorzien. Hij wenst te vernemen hoe het cijfer 280 miljoen eigenlijk tot stand is gekomen. Hij wijst dan op het probleem van de gebouwen en vraagt hoe het nu met het Gentse Operagebouw moet. Dan stelt hij nog een vraag in verband met het sociaal passief van de Intercommunale Maatschappij Opera voor Vlaanderen.

Spreker stelt vervolgens vragen over het statuut van het MUHKA. Er zijn in Vlaanderen diverse musea voor moderne en hedendaagse kunst, met diverse statuten, maar dit is het enige dat afhangt van de Vlaamse Gemeenschap. Hij informeert ook nog naar het statuut van de Singel, de Elisabethzaal en Alden Biezen.

De volgende spreker herrinert aan de opmerkingen van het Rekenhof betreffende de toelagen aan het MUHKA: wat is het antwoord daarop? Ook hij wenst nadere toelichtingen bij de steun aan jonge kunstenaars. Wat betreft de steun van de Nationale Loterij aan artistieke initiatieven heeft hij de indruk dat hier een parallel circuit aan het ontstaan is: in hoeverre wordt de Vlaamse Gemeenschap daarbij betrokken? Hij vraagt nog of de Gemeenschapsminister kennis heeft genomen van de verklaring van de Minister van Binnenlandse Zaken dat de Gemeenschappen zullen betrokken worden bij het beheer van de nationale culturele instellingen.

Een ander lid beaamt dat men de reacties t.o.v. het ontwerp van podiumdecreet als „corporatistisch” zou kunnen bestempelen, maar hij zegt er toch wel begrip voor te hebben omdat die reacties toch wel moeten worden gezien in het licht van het beperkte budget dat hiervoor beschikbaar is. De eerste vraag die bij de aankondiging van een dergelijk ontwerp oprijst is toch wel hoeveel krediet ervoor beschikbaar is.

Spreker suggereert dat uw Commissie aan het einde van deze begrotingsbespreking ten behoeve van de Commissie van Financiën en Begroting een advies betreffende deze budgettaire beperkingen zou formuleren.

Hij wijst dan op het probleem Antwerpen 1993, „Culturele Hoofdstad van Europa”. Dergelijke initiatieven mogen niet beperkt blijven tot de stad zelf, maar moeten een kans zijn tot grotere culturele uitstraling van het land waarin deze stad gelegen is. De stad Antwerpen moet bij die gelegenheid op de steun van de hele Vlaamse Gemeenschap kunnen rekenen, zonet is het gevaar reëel dat men zou gaan bekibbelen op de andere participaties waarin de stad samen met de Vlaamse Gemeenschap is betrokken.

De volgende spreker vraagt uitleg over de uitgaven in het kader van de campagne „Vlaanderen leeft”.

Een ander lid vraagt dat men inzake VLOS consequent zou zijn en de aangegane verplichtingen honoreren. Hij vraagt uitleg over het gesplitste ordonnanceringskrediet 14 miljoen (voor de voorbereidings- en herstellingswerken aan de operaschouwburg te Antwerpen en te Gent). Herinnerend aan de voorgeschiedenis van de nieuwe instelling vraagt hij of men zicht heeft op het beheersen van de VLOS-uitgaven.

Dezelfde spreker betreurt dat het Koninklijk Ballet, dat naar zijn mening produkties van hoge kwaliteit brengt, in Vlaanderen over te weinig zalen beschikt. Tevens vraagt hij een overzicht van de aankoop van werken voor het MUH-KA.

Antwoord van de Gemeenschapsminister

In zijn antwoord gaat de Gemeenschapsminister vooreerst in op het probleem van de steun aan jonge auteurs.

De literaire tijdschriften zijn traditioneel (en vooral in Nederland waar zij meestal verbonden zijn aan een uitgeverij) de werkplaatsen waar auteurs hun „werk-in-uitvoering” toetsen aan een publiek, met het oog op latere publikatie.

Uiteraard zijn niet alle medewerkers tot de klasse van de debuterende auteurs te rekenen, maar er kan gevoeglijk aangenomen worden dat, wil men doordringen tot een uitgeverij, men de resultaten van zijn werk moet aanbieden via het geschikte platform daartoe, nl. de literaire tijdschriften.

Hoe die verhouding procentueel in het voordeel van de beginnende auteurs speelt werd nog niet cijfermatig uitgerekend maar dat kan na het afsluiten van een jaargang. Hoe dan ook zal hieraan steeds een nauwkeurige definiëring van het begrip „beginnende auteur” moeten voorafgaan.

De Gemeenschapsminister stelt dat het letterenbeleid van de Vlaamse Gemeenschap de vergelijking met dat van Nederland kan doorstaan.

In verband met het decreet inzake de scheppende kunstenaars herinnert de Gemeenschapsminister eraan dat begin 1986 voor het eerst een decreet scheppende kunstenaar aangekondigd werd dat betrekking zou hebben op auteurs, componisten, beeldende kunstenaars enz. De ervaring leert echter dat een enkel decreet een vrijwel ondoenbare zaak is omwille van de diversiteit en eigenheid van elke subsector

(b.v. de beeldende kunstenaars tewerkgesteld in een eigen atelier). Bovendien wordt er uitgegaan van het opdrachten-systeem. Dit houdt in dat de band tussen scheppende en uitvoerende kunstenaars hersteld dient te worden.

Het mechanisme werd voor het eerst gebruikt in de muzieksector. Door een muziekensemble wordt een opdracht gegeven aan een Vlaams componist (die vrij wordt gekozen), waarbij door het ensemble de uitvoering word(t) (en) verzekerd. In ruil hiervoor betaalt de Vlaamse Gemeenschap het geheel of een gedeelte van het honorarium. Dit systeem wordt eveneens toegepast bij de theaterauteurs, en vanaf 1990 voor de werkbeurzen voor auteurs.

Om tegemoet te komen aan de noodzaak van een decreetale onderbouw wordt het opdrachtersysteem ingevoegd in een decreet uitvoerende kunsten (b.v. decreet podiumkunst, decreet produktiefonds enz.) waardoor de band tussen scheppende en uitvoerende kunstenaar uitdrukkelijk wordt vastgelegd.

Vervolgens gaat de Gemeenschapsminister in op de vragen betreffende de VLOS. Hij resumeert het VLOS-budget als volgt:

Inkomsten:		
Subsidies:	(280 Vlaamse Gemeenschap + 90 Antwerpen + 90 Gent)	460 miljoen
eigen inkomsten:		40 miljoen
lotto + co-producten:		40 miljoen
+ sponsoring		
		540 miljoen
Uitgaven: (grote posten)		
Vaste kosten:	ongeveer 240 personeelsleden à ongeveer 1,2 miljoen BF	= 290 miljoen
werkingskosten (verwarming, kleine infrastructuurwerken, tel. en verzekeringen enz.)		= 65 à 70 miljoen
Variabele kosten: produktiekosten		185 miljoen
		540 miljoen

Uit de vergelijking 1988/1989 en 1989/1990 (= een normaal seizoen) vallen een aantal verschillen op. Er is tijdens het seizoen 1988/1989 duidelijk minder uitgegeven aan twee uitgavenposten:

- *produktiekosten (160 miljoen)
- *personeelsuitgaven (-176 miljoen).

Deze mindere uitgaven zijn aangewend voor

- *het investeringsfonds (128 miljoen)

*de opfrissings- en herstellingswerkzaamheden a/d KVO (ongeveer 90 miljoen).

Een laatste gedeeltelijke verklaring van dit verschil is de lagere subsidiëring. De subsidies voor de maanden juli en augustus van de drie partners werden aangewend voor de OVV in vereffening.

Met andere woorden, de middelen werden zijn dus niet aangewend zoals gepland in het herstructureringsplan. Zij zijn echter wel aangewend voor effectieve (KVO -- Antwerpen) of geplande investeringen (fonds).

Resultatenrekening

Code	Aard	Afrekening 88-89	begroting 89-90 (normaal seizoen)	Vershil
Variabele kosten				
60	Productiekosten	8.681.886 (4)	169.540.000	– 160.540.000
Vaste kosten				
61	vermogens- en verbruiks goederen	48.845.417	68.780.000	– 19.934.583
62	sociale lasten en bezoldigingen	113.269.511 (3)	290.193.000	– 176.000.000 raming
630	Afschrijvingen	10.292.380 (2)	p.m.	
635	Voorzieningen	100.376.982 (2)	p.m.	
64	andere bedrijfskosten	862.374	120.000	+ 742.374
65	financiële kosten	45.346	180.000	– 134.654
66	uitz. kosten	–	–	
69	resultaatsverwerking (investeringsfonds)	128.879.583 (1)	15.000.000	+ 113.879.583

(1) In reële liquiditeiten is 102 miljoen verhoogd met de vaste activa na afschrijving.

(2) Dit bedrag omvat in grote mate de nog uit te voeren werken aan de KVO in Antwerpen.

(3) Dit bedrag verschilt ongeveer 176 miljoen t.o.v. een normaal seizoen zoals 89-90. Het overgrote deel van dit verschil werd gerealiseerd tijdens de maanden september – oktober 88.

(4) Geen producties tijdens het seizoen 1988-1989 (een aantal concerten enz.)

Het probleem van de thuishaven van het Koninklijk Ballet van Vlaanderen noemt de Gemeenschapsminister een oud zeer. In 1992 moet het Ballet de repetitielokalen in de Keizerstraat verlaten. In zijn investeringsprogramma heeft hij 70 miljoen gereserveerd voor dit project. Daarbij komt de mogelijkheid om ongeveer 40 miljoen te bekomen door verkoop van het eigen huis in dezelfde Keizerstraat, alsmede het equivalent van een lening voor een jaarlijkse aflossing van 2,5 miljoen (huurkost van het gehuurde gebouw in de Keizerstraat). Dit is ongeveer 25 miljoen. Binnen die budgettaire context zoekt de Gemeenschapsminister met het bestuur van het Ballet naar een oplossing. Hierbij wordt onder meer gedacht aan het Instituut Bunge te Antwerpen (eigendom Fonds der Schoolgebouwen) of aan Aartselaar.

Dan gaat de Gemeenschapsminister in op de vraag betreffende het filmbeleid in Vlaanderen. Dit is gebaseerd op het vigerende KB van 10 november 1964 tot bevordering van de Nederlandstalige filmcultuur, dat coproducties mogelijk maakt. Volgens artikel 5 van dit KB kunnen films die in coproductie door Belgische en vreemde producenten worden gemaakt door de bevoegde Minister met Belgische films worden gelijkgesteld.

De discussie over het al dan niet „Vlaams” karakter van een film zal grotendeels worden opgelost door de invoering van een puntensysteem in het nieuwe filmdecreet. Die punten hebben betrekking op de onderdelen van het productieproces van een film, nl. scenaristen, producenten, regisseurs, acteurs, technische ploeg, plaats van opname, muzikale score enz.

De procentuele verhouding om te kunnen spreken van „Vlaamse Film”, dient te worden bepaald op minimum 50,1 procent.

De Gemeenschapsminister verstrekt de volgende gegevens over *Wait Until Spring, Bandini* (D. Deruddere, *Dusk-productiemaatschappij*).

Toelage van de Vlaamse Gemeenschap: 18,2 miljoen + 1,8 miljoen preproductiekosten.

Co-productie:

— België : (incl. Fr. Gem. 10 miljoen)	31 %
inbreng :	
— Frankrijk :	31 %
— Amerika :	21 %
— Italië :	17 %

Totale kostprijs: 200 miljoen frank.

Vlaams aandeel:

*Vlaamse acteurs: Josse De Pauw, François Beuckelaers.

*Scenarist-regisseur: Dominique Deruddere;

Cameraman: Yves Vandermeeren;

*klank: Frank Struys, Dirk Bombey;

*Decor + Kostuum: Florence Vercheval, Lorette Chems.

De volledige „postproductie” — fase van de film zal plaatsvinden in België.

De tegemoetkoming van de Vlaamse Gemeenschap in deze grote internationale coproductie is derhalve zeer verantwoord.

De vraag of dergelijke films alleen in België (Vlaanderen) geproduceerd kunnen worden is moeilijk te beantwoorden. Immers, een film zoals *Bandini* wordt mede gedragen door een sterke cast met een internationale herkenbaarheid.

Indien wij de vraag stellen of *Bandini* in een dergelijk systeem subsidies zou ontvangen zal de oefening moeten gebeuren aan de hand van een concreet puntensysteem. Vermoedelijk zou aan de film niet de maximum toelage kunnen verleend worden van 20 miljoen, maar slechts tussen 0 en 10 miljoen.

Sprekend over het Filmproductiefonds deelt de Gemeenschapsminister mede dat voor filmbeleid in Vlaanderen de beschikbare middelen vanuit Cultuur: 114,0 miljoen en vanuit Economie: 81,9 miljoen bedragen.

Het doel deze middelen samen te brengen in een soort „rollend fonds”, met een juridische structuur (coöperatieve vennootschap), met decretale machtiging van de Vlaamse Raad. Tevens dienen institutionele beleggers (b.v. ASLK in Film, Nationale Loterij en privé-personen betrokken te worden, de laatste groep voornamelijk door een aantrekkelijk fiscaal stelsel (tax-shelter).

Bundeling van deze middelen impliceert dat men een visie ontwikkelt met betrekking tot verdere subsidiëring + de criteria hiervoor en over wat autonoom vanuit Cultuur en Economische Zaken moet geschieden (ongeveer 50,0 miljoen nodig).

Het filmproductiefonds zou voornamelijk oog hebben voor meer commerciële produkten (om uiteindelijk een rollend fonds te worden). Wel zou decretaal de verplichting ingelast worden om b.v. een deel van de jaarlijkse omzet te spenderen aan minder-commerciële produkten: kortfilms, documentaire films. Wel zou aan de hand van een puntensysteem een

onderscheid worden gemaakt tussen Vlaamse films en coprodukties.

Vanuit Cultuur zou autonoom een beleid gevoerd dienen te worden ter ondersteuning van jonge creatieve Vlamingen: ondersteuning scenario's, scenarioscholen, de eerste langspeelfilm, maximum drie kortfilms van een regisseur. Er is behoefte aan ongeveer 40 à 50 miljoen.

Dan gaat de Gemeenschapsminister in op de vragen betreffende het statuut of de organisatievorm van De Singel, MUHKA, Ancienne Belgique e.a.

Vooreerst dient er een kleine rechtzetting te gebeuren wat betreft de opmerkingen van het Rekenhof. Het Rekenhof heeft als dusdanig geen opmerkingen tegen de v.z.w.-vorm van die instellingen.

De diverse opmerkingen van het Rekenhof hebben tot nu toe in hoofdzaak betrekking gehad op:

1° v.z.w. structuur waarvoor de Vlaamse Raad geen toestemming heeft verleend aan de Vlaamse Executieve. In bijkomende orde werd recentelijk door het Rekenhof een „zwarte” opmerking geformuleerd b.v. de v.z.w. MUHKA (opgericht zonder toestemming van de wetgever) heeft een gedeelte van het gebouw in concessie gegeven (nl. restaurant/cafe-taria);

2° het instellen van specifieke controlemechanismen (b.v. Gemeenschapscommissarissen);

3° de toekenning van een toelage in natura (zonder kennisgeving/toestemming van de wetgever) door de terbeschikkingstelling van gebouwen,

4° de financiële verhouding tussen de v.z.w. MUHKA en de v.z.w. Vrienden van het MUHKA: beide v.z.w.'s worden voor de bepaling van het vermogen als een geheel beschouwd,

5° de overige opmerkingen hadden betrekking op het boeken van bepaalde waarden.

De opmerkingen van het Rekenhof strekken er in feit toe aan te tonen dat de Vlaamse Executieve zich een bevoegdheid heeft toegemeten die ingevolge artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 niet tot haar prerogatieven behoort. Vandaar dat het Rekenhof geponeerd heeft dat de relatie tussen deze instellingen en de Vlaamse Gemeenschap bij decreet geregeld zou moeten worden.

Die aangelegenheid is al in een paar vergaderingen van de subcommissie Financiën en Begroting, waarop ook het Rekenhof aanwezig is, ter sprake gekomen. De laatste bijeenkomst dateert van 16 maart 1989.

De huidige stand van zaken is dat de leden van de subcommissie opdracht gegeven hebben aan de studiedienst van de Vlaamse Raad een nota te maken aangaande de juridische aspecten van de oprichten van v.z.w.'s, alsook een vergelijking te maken met eventuele alternatieve organisatievormen.

Tot op heden heeft de Gemeenschapsminister echter nog geen verder nieuws dienaangaande ontvangen.

In de subcommissie Financiën en Begroting heeft hij gesteld dat het decreet in verband met de v.z.w. Vlaamse Operastichting zou kunnen dienen als testcase. Dit dossier bevindt zich sinds 21 juni 1989 voor akkoord bij de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting. Ondertussen is het bedrag van de v.z.w. Vlaamse Operastichting in de loop van de begrotingsbespreking verminderd, wat het voorgestelde ontwerp in sterke mate bemoeilijkt.

Bovendien werd door een werkgroep van Ministers beslist het voorgestelde decreet podiumkunsten op te splitsen in vier ontwerpen (dramatische kunsten, ballet en dans, receptieve productiecentra en muziektheater). In dit laatste decreet zal de regeling in verband met de v.z.w. Vlaamse Operastichting worden opgenomen.

In verband met het ICC herinnert de Gemeenschapsminister eraan dat dit voormalige Koninklijk Paleis in de vorm van een schenking naar het Rijk en nadien naar de Vlaamse Gemeenschap is gekomen:

- bij K.B. van 28 januari 1970 als autonome instelling opgericht;

- in de jaren 70 prominente positie op het vlak van stimulering en bekendmaking van de hedendaagse kunst. Vanaf de jaren 80 heeft ICC geen profiel meer.

- in 1985: oprichting MUHKA. Eerder ingenomen standpunten over instellingen die zich bezighouden met hedendaagse kunst zijn voorbijgestreefd. Inhoudelijke overlapping ICC-MUHKA.

- bij Besluit van de Vlaamse Executieve van 28 januari 1987 wordt het ICC geïntegreerd in het KMSK (maar blijvende discussie over inhoudelijke bestemming van het ICC).

Bij opening tentoonstelling in het KMSK (23 september 1989) werd duidelijk gesteld dat de samenvoeging ICC-KMSK moet losgelaten worden, vooral omdat het initieel opzet van de samenvoeging (nl. een museale bestemming voor vooral 19de-eeuwse kunst) niet kan worden gerealiseerd. De bescherming vanwege Monumenten en Landschapen staat dit t.a.v. het voormalige Koninklijk Paleis niet toe.

Gezien unieke ligging van het ICC zou dit gebouw ingericht moeten worden als soort info-centrum, uitstalaan over het hedendaagse kunstgebeuren, een soort voorportaal van onze grote culturele instellingen.

Over de bestemming van de bibliotheek van het ICC is nog geen beslissing getroffen. De bouw van een bibliotheek, opgenomen in het infrastructuurplan van het MUHKA, zal ten vroegste 1991/1992 beëindigd zijn. Veel zal bovendien afhankelijk zijn van de verdere planning van de werkzaamheden i.v.m. het ICC en de inhoudelijke invulling. Binnen zeer afzienbare tijd dringt zich geen onmiddellijke beslissing op.

De Gemeenschapsminister erkent dat er binnen De Singel problemen bestaan betreffende de betaalbaarheid van de werking. De Singel werd oorspronkelijk opgevat als een culturele instelling die infrastructuur verhuurde voor allerlei culturele activiteiten. Daartoe werd een v.z.w. opgericht (omstreeks 1982) en een beperkte personeelsstaf aangeworven. De Singel ontving hiervoor een subsidie die weliswaar uit een bedrag bestaat, maar in 2 delen uiteenvalt:

- 1) de beheerscommissie: gelden voor het beheer en onderhoud van het hele gebouw (kunstcentrum, conservatorium en BRT-gewestelijke omroep Antwerpen) ;

- 2) de v.z.w. De Singel. - werkingsbudget. Voor 1990 zijn deze bedragen als volgt voorzien: Beheerscommissie ongeveer 28 miljoen, werking ongeveer 24 miljoen, hetzij in totaal 52,9 miljoen. Langzamerhand evolueerde de werking van De Singel van zuiver receptief naar zelf producerend.

In 1986 heeft de Raad van Bestuur een beleidsplan ter zake opgesteld dat deze trend weergaf en alludeerde op werksubsidies van 46 à 50 miljoen (dus verdubbeling).

Zonder enige formele toezegging van de voogdij-overheid werden, vnl. in 1988, beslissingen getroffen die evolueerden naar een vermoedelijk deficit op het einde van dit jaar van ongeveer 22 miljoen.

Voor 1991 wordt een werkingssubsidie gevraagd van 100 miljoen.

De Gemeenschapsminister heeft een onderhoud gehad met de zopas aangestelde voorzitter van de v.z.w. De Singel, de heer André Leysen. Tevens stelt zich het probleem van de renovatie van het onderhoud van het gebouw (vraagprijs voor herstellingen, aanpassingen enz. 400 miljoen!)

Betreffende de Stichting voor Vertalingen zegt de Gemeenschapsminister dat de verhoudingen tussen Nederland en Vlaanderen als volgt samengevat kunnen worden:

1) Toelagen aan vertalers, financiële steun aan auteurs, auteursrechten enz.

Nederland 78.544 gulden x 19 fr. = 1.492.336 fr.

Vlaanderen 28.040 gulden x 19 fr. = 532.760 fr.

Met dit bedrag worden een 16-tal Nederlandse auteurs gesteund, met het bedrag voor Vlaamse auteurs worden er een 4-tal gesteund (Claus, Streuvels, Boon, Buysse).

2) Manuscript-toelagen: dit zijn tegemoetkomingen aan auteurs voor het vertalen van een stuk van een werk van een auteur, om buitenlandse uitgeverijen ertoe te overhalen over te gaan tot integrale publikatie. Hiermee trekt men de boekenmarkten rond.

Nederland = 12.870 gulden x 19 = 244.530 fr.

Vlaanderen = 1.260 gulden x 19 = 23.940 fr.

3) Naar de toekomst toe stelt de Stichting verbeteringen voor.

Voor 1990 wordt gepland (toezeggingen)

— 59.000 gulden Nederlandse auteurs.

— 41.200 gulden Vlaamse.

Op de vraag hoe de aanzuivering van het deficit van de Stichting voor Vertalingen gerealiseerd zal worden antwoordt de Gemeenschapsminister dat de afsluiting van het boekjaar 1988 een deficit van 120.000 gulden op (ongeveer 2.400.000 BF.) leverde. Hiervan werden reeds 80.000 gulden (ongeveer 1.600.000 BF.) aangezuiverd door WVC zijnde de tekorten op hun 2/3-verhoudingen van de jaren 1987 en 1988.

De resterende 40.000 gulden (ongeveer 800.000 BF.) moeten gezamenlijk gedragen worden door Vlaanderen en Nederland, indien het om structurele tekorten gaat. Tenware de Stichting gevraagd wordt een saneringsplan uit te werken waarbij een speciaal daartoe aangegane lening afbetaald wordt over een periode van enkele jaren.

Deze scenario's zullen hoe dan ook pas onderzocht kunnen worden wanneer alle lopende betwistingen van de inspectie-verslagen geklaard zijn (eind november/begin december) De Gemeenschapsminister zegt bevreesd te zijn voor het uiteindelijk deficit en herhaalt dat er een keuze voor de toekomst van de Stichting voor Vertalingen gemaakt zal moeten worden.

De EEG-steun voor kleine taalgebieden draagt voor deze problemen geen oplossing aan. .

Deze EEG-middelen zijn louter economische steun aan achtergestelde gebieden of regio's, desgevallend zelfs steden en provincies. Hierbij stelt zich bovendien de principiële vraag naar de opportuniteit van dergelijke steun, over de

hoofden van de nationale en democratisch verkozen instellingen heen.

In verband met de vraag betreffende de Vlaamse aanwezigheid in de door de EG gesteunde audiovisuele projecten herinnert de Gemeenschapsminister eraan dat vele van de vermelde organisaties werden opgericht in het verlengde van het Europees jaar voor Film & TV en het Media '92-programma.

De Vlaamse aanwezigheid in die organisaties is tot nu toe zeer beperkt gebleven om diverse redenen:

European Film Distribution Office — De distributiewereld is in België hoofdzakelijk in Franse en Amerikaanse handen. De vertegenwoordiging geschiedt door de Franstaligen ;

Broadcasting across the Barriers of European Language. In eerste instantie moet hier gewezen worden op de verantwoordelijkheid van onze televisiestations;

Euro-Aim: Vlaamse Gemeenschap participeert (voorlopig) niet aan dit initiatief;

Club d'Investissement Media. Naast verantwoordelijken uit Media '92 participeren enkel particuliere maatschappijen zoals Maxwell, Philips enz. Hier zijn er overheidsvertegenwoordigers;

European Script Fund: Erwin Provoost;

Les Entrepreneurs de l'Audiovisuel Européen (EAVE) , Association Européenne du Film d'Animation: geen Vlaamse participanten.

De keuze van de verantwoordelijken geschiedt op basis van belang(stelling) e.d.m. Het zijn niet zozeer landen die vertegenwoordigd worden.

Op de vragen betreffende het sociaal passief van de OVV herinnert de Gemeenschapsminister er eerst aan dat in de boekhouding een bedrag staat vermeld van 57,1 miljoen voor bezoldigingen (code 45 van het passief) in de balans.

Het gaat om schulden op ten hoogste een jaar en specifiek „schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten”.

Uitsplitsing :

51,6 bezoldigingen & sociale lasten (code 454/9)

5,5 belastingen

Eerstgenoemd bedrag van 51,6 miljoen BF. bestaat uit:

6,2 RSZ

0,6 netto bezoldigingen

44,7 vakantiegeld 1990.

De Vlaamse Gemeenschap heeft zich geengageerd om het totale sociale passief te betalen met uitzondering van 2 x 13 personeelsleden (over te nemen of te betalen door de steden Antwerpen en Gent).

Vlak voor de ontbinding van de OVV werd met de representatieve vakorganisaties een sociaal akkoord gesloten gebaseerd op het personeelsstatuut.

Omwille van het feit dat de v.z.w. VLOS de vrije hand kreeg in de aanwervingen (op kwaliteitsbasis uiteraard) kon niemand het sociaal passief voorspellen. Oorspronkelijk was er een leningsmachtiging ingeschreven van 500 miljoen (bijblad begroting 1988).

Na verloop van tijd werd dit akkoord aangevochten mede doordat men het bestaan ontdekte van het koninklijk besluit van 26/12/1938 houdende pensioenregeling voor het gemeentepersoneel, zoals gewijzigd. Hierdoor ontvangt elk vastbe-

noemd personeelslid een wachtgeld dat

- a) qua duurtijd nooit langer is als de dienstanciënniteit,
- b) een dalend percentage is t.o.v. de laatst genoten wedde (100 % , na 2 jaar 80 % , na 4 jaar 60 % , enz.) Probleem: jongere personeelsleden kunnen nadien niet stempelen.

Op basis van de nieuwe feiten (KB 1938) en de aanwerving van 140 gewezen OVV-ers door de VLOS kon een eerste simulatie gemaakt worden van de kostprijs van het sociaal passief. Raming : een miljard frank.

Oorzaken:

- meerkost KB 1938;
- Latere aanwervingen VLOS (zie tabel bijlage nota Vlaamse Executieve).

Het sociale akkoord voorziet, naast de toepassing van het KB van 1938, in twee sociale voordelen:

- a) geen verplichte aanwerving VLOS na 55 jaar;
- b) cumulatiemogelijkheid tot maximum 1/10 van de wedde van een secretaris-generaal.

TABEL

. Conclusie kostprijs sociaal passief (*)

	Protocol	KB 26.12.38
(1) Berekening sociaal passief OVV (200 personeelsleden)	892.152.937	1.160.617.149
(2) Bijkomende aanwervingen VLOS (32)	— 177.074.720	— 202.477.952
(3) Schoonmaakpersoneel (4)	— 9.717.000	— 6.111.674
(4) Bijdrage Antwerpen	— 66.089.940	— 83.540.114
Totaal (vanaf 1.4.89)	639.271.277	868.487.409
Overbruggingsperiode 01/07/88-31/03/89	266.781.925	266.781.925 (**)
Algemeen totaal	906.053.202	1.135.269.334

Referentie: aantal personeelsleden in het sociaal passief 164 (waarvan de Vlaamse Gemeenschap voor 153 de kostprijs draagt)

(*) Na de herfelling van de Gentse Operaschouwburg zal het kader van de Vlaamse Operastichting uitgebreid worden tot ongeveer 270 personeelsleden. Indien voor alle bijkomende aanwervingen een beroep wordt gedaan op OVV-personeel, kan het sociaal passief dalen met respectievelijk 155 miljoen fr. (protocolakkoord) of 189 miljoen fr. (KB van 26 december 1938).

(**) Dit bedrag dient vermoedelijke opgetrokken te worden. Immers volgens het (eerste) protocolakkoord ontvingen vastbenoemde personeelsleden ouder dan 50 jaar en wachtgeld van 85 % van hun laatste activiteitswedde. Volgens het KB van 26 december 1938 bedraagt dit 100 % . Met andere woorden, voor alle vastbenoemde personeelsleden ouder dan 50 jaar dient bijkomend 15 % te worden uitgekeerd.

(1) Geeft de kostprijs weer van het sociaal passief van de OVV op het ogenblik dat de v.z.w. Vlaamse Operastichting 108 gewezen personeelsleden van de OVV wenst te engageren. Er bleven op dat ogenblik nog 200 personeelsleden in het sociaal passief. De berekening werd opgesteld door het College van Vereffenaars van de OVV.

(2) Zonder artistieke vrijheid van de v.z.w. Vlaamse Operastichting in het gedrag te brengen, wenst de nieuwe opera-instelling het engagement te nemen voor de aanwerving van een 32-tal gewezen OVV-personeelsleden (vnl. technici en administratie). Hierdoor zal de Vlaamse

Operastichting zowat 140 OVV-personeelsleden in dienst hebben, op een kader van ongeveer 240.

(3) De v.z.w. Vlaamse Operastichting engageert zich om bij het aantrekken van een privé-schoonmaakbedrijf de vroegere personeelsleden hierdoor te laten engageren.

(4) De stad Antwerpen neemt geen 13 personeelsleden over in haar personeelsformatie, maar heeft geopteerd hiervoor te betalen.

(5) De bedragen vermeld in (2) + (3) + (4) komen in mindering van het vooropgestelde bedrag in (1).

(6) Het sociaal passief bedraagt aldus = 868.487.409 fr.

Omwille van de tragere opstartperiode en omwille van de sociale perikelen is er een relatief grote overbruggingsperiode tussen de datum van ontbinding van de OVV en de effectieve aanwerving door de v.z.w. Vlaamse Operastichting.

In verband met het operagebouw te Gent deelt de Gemeenschapsminister de volgende timing mee:

Oorspronkelijk was vooropgesteld om in de loop van september/oktober 1989 te starten met de werkzaamheden aan het operagebouw te Gent.

Omwille van de eveneens dringende werkzaamheden aan de KVO werd alle aandacht daarop geconcentreerd. De werken zijn doorgegaan van mei tot en met september 1989.

Ondertussen werkt een team volop alle plannen af en werden de verbouwingswerken gecompartmenteerd. De eerste ramingen zijn als volgt:

inkom :	27.350.000
sceneblok :	275.000.000
logeblok :	123.000.000
decorgebouw :	60.000.000
grote zaal :	82.000.000
administratie :	76.000.000
peristilium :	15.000.000
riolering :	5.000.000
daken :	26.000.000
gevelreiniging :	18.000.000
diversen :	12.000.000
	719.350.000
	zonder BTW (17 %) en erelonen

Met andere woorden, de door de Gentse verantwoordelijken geraamde 500 miljoen is zwaar onderschat. De totale kostprijs voor een volledige herstelling zal ongeveer 920 miljoen bedragen.

Met het investeringsfonds van de v.z.w. VLOS zal men dus ongeveer 430 à 450 miljoen kunnen financieren! Er zullen dus keuzen moeten worden gemaakt (b.v. grote zaal, logeblok). In de huidige stand van zaken zal het dus vermoedelijke gaan om een gedeeltelijke herstelling.

De geplande voorbereidende werkzaamheden zullen een einde nemen december 1989/januari 1990, waarna in het voorjaar de beslissingen worden getroffen en de werkzaamheden starten.

Hoe dan ook, de beslissingen moeten worden getroffen door de Raad van Bestuur.

Wat betreft de sponsoring door de Nationale Loterij gaat de Gemeenschapsminister akkoord met het door een lid van de Commissie vertolkte standpunt. Te dien einde schreef hij onlangs aan de Minister van Financiën om hem te herinneren aan het standpunt van de Vlaamse Executieve, goedgekeurd

op 23 maart 1986, betreffende de verdere uitvoering van de staatshervorming. Dat standpunt luidde dat het deel van de netto-winsten van de Nationale Loterij, bestemd voor culturele en wetenschapsdoeleinden, toegewezen moest worden aan de Gemeenschappen.

De Minister en de Staatssecretaris van Financiën hebben hem op 22 september 1989 een negatief antwoord gezonden.

Daarom heeft de Gemeenschapsminister op 13 oktober 1989 nogmaals advies gegeven.

De Gemeenschapsminister zegt dat naar de mening van de Minister van Binnenlandse Zaken de Gemeenschappen betrokken zouden moeten worden bij het beheer van de nationale culturele instellingen.

Eenmaal kreeg hij formeel kennis van de tekst van het ontwerp van wet betreffende het beheer van de nationale culturele instellingen via een parastatale. Dit is tot nu toe alles.

De Gemeenschapsminister acht het zeer belangrijk dat de Gemeenschappen betrokken worden bij het beheer van onze grote culturele instellingen. Een internationaal cultuurbeleid voeren zonder inspraak in de Munt, het PSK enz. is onmogelijk.

Betreffende het aankopen van kunstwerken deelt de Gemeenschapsminister het volgende mede:

— voor de aankoop van kunstwerken kan geput worden uit de kredieten, ingeschreven op Art. 74.80.41 (Aankoop van kunstwerken, restauratie, controle en inlijsting van kunstwerken) en op Art. 01.01.41 (Buitengewone toelagen aan de niet-rij ksmusea) .

— In tegenstelling tot de gewone toelagen (= jaarlijkse werkingstoelagen) zijn buitengewone toelagen bestemd voor kosten die een uitzonderingskarakter hebben, zoals o.m. de aankoop van een collectiestuk of verzameling door een museum, afhankelijk van een ondergeschikt bestuur (dus provinciale of stedelijke musea).

Die aankopen zijn gebaseerd op het KB van 22 april 1958 waardoor de Vlaamse Gemeenschap een maximale toelage kan verlenen van 60 %.

Bezuinigingen binnen de museumsector, die kaderen in het algemeen saneringsbeleid, leidden tot een vermindering van de kredieten voor buitengewone toelagen met 10 miljoen (van 11,9 miljoen in 1989 naar 1,9 miljoen in 1990).

In de praktijk zal men evenwel niet over minder middelen beschikken voor de aankoop van kunstwerken, vermits voor onkosten met een uitzonderingskarakter een beroep zal kunnen gedaan worden op het Museumfonds, waar men voor dit doeleinde zal kunnen beschikken over zo'n 10 miljoen.

Bovendien is de voorgestelde bezuiniging een eenmalige operatie. Het Museumfonds kan dit slechts een jaar dragen. Voor 1991 zal het normale krediet (van ongeveer 11,4 miljoen) ingeschreven moeten worden.

Op de vraag inzake Antwerpen „Culturele Hoofdstad van Europa 93” zegt de Gemeenschapsminister nog geen volledig antwoord te kunnen verstrekken.

Op vraag van Burgemeester Cools heeft hij in de Minister-raad van de EG-Cultuurministers de kandidatuur van Antwerpen voor 1993 gesteld en aanvaard gekregen.

Het is natuurlijk in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van Antwerpen zelf om een programma op te stellen, basis waarmee een budget moet gemaakt worden.

Door het stadsbestuur werd een werkgroep opgericht, waarin ook vertegenwoordigers van de Vlaamse Gemeenschap zitting hebben. Die werkgroep kwam tot nu toe eenmaal bijeen.

Ondertussen heeft de Antwerpse Burgemeester de Voorzitter van de Vlaamse Executieve en de Gemeenschapsminister gevraagd om financiële steun. Ze hebben hem verzocht om eerst het ontwerp-programma en bijkomende raming als ook zijn voorstellen voor te leggen.

Inzake de campagne „Vlaanderen leeft” zegt de Gemeenschapsminister dat in 1989 nog niets werd uitgegeven op die post (art. 12.29.41). Wel werd een bedrag van 1.250.000 fr. vastgelegd als cofinanciering in een project van de uitgeverij „La Renaissance du Livre” in verband met de uitgave van een kunstboek „De Gouden Eeuw van de Vlaamse Schilderkunst” en dienen er nog een aantal facturen 1988 te worden betaald via deze post. Artikel 4 van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor 1989 staat dit toe.

Wat 1990 betreft werd voor de campagne „Vlaanderen leeft” een bedrag bedrag ingeschreven van 1 miljoen.

Wat de controle betreft van de rekeningen van de Vlaamse Operastichting stelt de Gemeenschapsminister dat , naast de verantwoordelijkheid van de leden van de Raad van Bestuur, er vier commissarissen (2 Vlaamse Gemeenschap, 1 Antwerpen, 1 Gent) zijn belast met de controle op de begroting en de rekeningen.

Bovendien worden aan de Raad van Bestuur de volgende tabellen voorgelegd (vanaf december 1989):

- trimestrieel: evolutie van de vaste kosten
- maandelijks : evolutie van de produktiekosten.

Het zijn vooral deze laatste kosten die tot ontsporingen kunnen leiden. Men zal dus in principe maandelijks in de uitgavenstroom kunnen ingrijpen.

Een lid herinnert nog aan de wens tot samenwerking tussen een groep uit Leuven en het Filmmuseum. Hij stelt ook nog een vraag over een mogelijke subsidie aan het Nationaal Centrum van het Beeldverhaal. Hij wijst er daarbij op dat er nogal wat klachten zijn over het gebruik van het Nederlands in deze instelling.

De Gemeenschapsminister deelt mee dat er voor dit Centrum een dossier voor 200.000 BF. subsidie in voorbereiding is.

Sectie 42 — Jeugd

Een lid merkt op dat het globale budget voor het jeugdwerk dient te worden verdeeld over enkele duizenden initiatieven, waarvoor subsidie-aanvragen worden ingediend. Voor de controle van deze subsidie-aanvragen zijn er inspecteurs nodig. Het is op dit ogenblik zo dat er initiatieven worden gesubsidieerd die enkel op papier bestaan. Dit is ten nadele van de 90 % aanvragen die bona fide zijn. Om die toestand te verhelpen is het nodig de inspectie te organiseren. Aanwervingen voor de inspectiedienst zijn nodig. Het lid pleit ervoor dat hiervoor gespecialiseerde ambtenaren zouden worden aangeworven, na een gespecialiseerd bekwaamheidsexamen. Ook moet voldaan worden aan enkele speciale voorwaarden zoals ervaring in het jeugdwerk in een nationale leidinggevende functie.

Hetzelfde lid stelt dat er een visie zou moeten worden ontwikkeld over het lokaal en regionaal jeugdwerk. Hij pleit voor een decentralisatie. Een uitzondering dient evenwel gemaakt te worden voor de werking naar de kansarme jeugd

toe (artikel 33.11.42), welke vooral in de grote steden Antwerpen en Gent dient te worden gesitueerd. Voor dit artikel moet er voor het overige gezocht worden naar ongeveer 10 miljoen aan extra-kredieten, zodat het budget van de werking voor de kansarme jeugd terug op het noodzakelijke niveau van 1985 zou komen.

Hetzelfde lid stelt ook een vraag naar de criteria die worden gebruikt voor het ad nominatim subsidiëren van initiatieven.

Tenslotte heeft dit lid nog enkele bedenkingen bij artikel 33.21.42 met betrekking tot de toelage aan de v.z.w. Jongerenpaspoort. Hij stelt dat het CJP behoorlijke eigen financieringsmogelijkheden heeft. Tevens stelt hij vast dat de Europese opdracht van het CJP vooralsnog een instantie is, en nog niet in het stadium van uitvoering is gekomen.

Een lid verklaart dat het inspectiekader ook een probleem is in de sector van de Volksontwikkeling. Hij vraagt hoever de onderhandelingen hierover met de Gemeenschapsminister van het Openbaar Ambt staan.

Hetzelfde lid stelt ook een vraag over de inschakeling van dienstplichtigen in het jeugdwerk. Hij vraagt of er stappen worden gezet bij de Minister van Landsverdediging om een voldoende aantal man-dagen te bekomen. Voor wat het lokaal en regionaal jeugdwerk betreft, vreest het lid dat deze zaak zal verzanden in de veelheid van voorstellen die door de verschillende politieke fracties worden naar voor geschoven. Hij stelt dan ook voor dat binnen de commissie een werkgroep wordt opgezet om tot eengemaakte initiatieven te komen.

Het lid stelt tevens een vraag over de benoemingsprocedure in de projecten voor kansarme jeugd, alsook bij de vervanging van subsidieerbaar personeel in de jeugdsector.

Hetzelfde lid stelt dat het systeem van de GESKO's voor een aanzienlijke bijkomende financiële belasting bij de werkgevers heeft gezorgd, in vergelijking met het vroegere statuut van Tewerkgestelde Werkloze. Hij stelt tevens dat dit probleem nog zal verergeren wanneer ook de DAC'ers zullen verdwijnen. Hij vraagt of er over deze problemen contact kan worden opgenomen met de Gemeenschapsminister van Tewerkstelling.

Voor wat het Cultureel Jongerenpaspoort betreft stelt dit lid vast dat deze instelling ook nog eens gesubsidieerd wordt op het budget van Internationale Culturele betrekkingen (Sectie 48 — artikel 33.05.48).

Een lid vraagt of de toelage voor de Jeugdraad van de Vlaamse Gemeenschap, 300.000 frank (artikel 12.20.42) wel voldoende is en of dit niet moet verhoogd worden.

Een lid vraagt naar een volledige lijst van gesubsidieerde initiatieven voor vorming van werkende en werkzoekende jongeren (artikel 33.03.42). Hij vraagt tevens over welke gebouwen het gaat, die vermeld worden in artikel 63.01.42 (Toelagen voor aankoop, de nieuwbouw, verbouwing en technische uitrusting van onroerende goederen met culturele bestemming).

Hetzelfde lid zegt dat er klachten zijn over de werking van de Inspectie voor Volksontwikkeling, die te snel zou overgaan tot beknotting en schrapping van initiatieven.

Wat de problematiek van het plaatselijk jeugdwerk betreft, wijst dit lid op de teloorgang van de jeugdhuiswerking, welk van groot belang is voor dat plaatselijk jeugdwerk. Omdat men jarenlang geweigerd heeft deze initiatieven te subsidiëren heeft men de jeugdhuizen laten teloorgaan. Hij vraagt of hieraan nog kan verholpen worden.

Een ander lid antwoordt hierop dat de jeugdhuiswerking een tijdsgebonden fenomeen is. De teloorgang van deze sec-

tor is niet te wijten aan onwil vanwege het beleid maar aan het feit dat de jongeren tegenwoordig andere interesses hebben. De opkomst van de jeugdhuisen is nauw verbonden met de post-'68-generatie en haar drang naar zelforganisatie. Deze generatie, die de jeugdhuisen opstartte is niet door een nieuwe generatie opgevolgd. Omdat de jeugdwerking fel door mode-verschuiven wordt beïnvloed, pleit dit lid voor een verregaande soepelheid in de 'reglementering, ook al moet men daarbij soms tegen gevestigde waarden optreden. Dit lid wijst er tevens op dat studies hebben aangetoond dat heel wat meer jongeren in andere organisaties (sport, kunstbeoefening) actief zijn dan in de eigenlijke jeugdorganisaties.

Een ander lid sluit zich aan bij de vorige spreker in verband met de achteruitgang van het jeugdhuiswerk. Hij wijst er nochtans op dat een aantal jeugdhuisen zich in de loop der jaren zijn gaan toeleggen op werking met kansarme en immigrantenjongeren. Om te kunnen overleven zouden die initiatieven moeten gehonoreerd worden.

Een lid herhaalt tenslotte het voorstel om in de schoot van de commissie een werkgroep op te richten om een voorstel voor het gedecentraliseerd jeugdwerk uit te werken.

Bij amendement stelt de heer J. Geysels voor het niet-gesplitst krediet „761,9 miljoen frank” te brengen op 771,9 miljoen frank, . De verhoging is volgens de indiener noodzakelijk om de initiatieven op sectie 42, artikel 33.11.42 — Toelagen aan verenigingen voor Kansarme Jeugd — op peil te houden.

Antwoord van de Gemeenschapsminister

In zijn antwoord wijst de Gemeenschapsminister erop dat, bij de toelagen aan verenigingen voor kansarme jeugd, men zich ervan bewust moet zijn dat de subsidiëring in 1985 voor de “Verenigingen voor de kansarme jeugd, (initieel krediet 7,5 miljoen aangepast 12,0 miljoen) samengevoegd werd met de middelen voor de “Verenigingen voor de vorming van werkende en werkzoekende jongeren. „

Deze situatie werd vanaf 1986 uitgesplitst over twee begrotingsartikelen. Artikel 33.11, toelagen aan verenigingen voor kansarme jeugd, en artikel 33.03 toelagen aan initiatieven voor de vorming van werkende en werkzoekende jongeren.

In 1986 bedroeg het krediet voor deze verenigingen voor kansarme jeugd :

In 1987	15,0
1988	19,0
1989	21,3
1990	23,5
	23,5

Uit dit overzicht kan worden opgemaakt dat de toelagen een wezenlijke verhoging kenden in de vermelde referentieperiode.

Het is onmogelijk om de kredieten nu met 10,0 miljoen op te trekken.

Het probleem situeert zich daarenboven niet enkel in Gent en Antwerpen maar evenzeer in Limburg.

De Werkgroep De Tweede Generatie diende ter zake al een eisenbundel in waaraan de Gemeenschapsminister jammer genoeg geen volledig gunstig gevolg zal kunnen geven.

De kredieten die door de organisaties voor de kansarme jeugd bijkomend gevraagd worden dienen voor de aanwerving van supplementaire personeelsleden en/of voor de oprichting van nieuwe initiatieven.

De Gemeenschapsminister durft zich dan ook de bedenking te maken of het in gegeven omstandigheden van budgettaire schaarste niet eerder aangewezen is met het bestaande personeelsbestand en met de reeds opgerichte organisaties

tot een beter gecoördineerd beleid ten aanzien van de geviseerde doelgroep te komen.

Meer bepaald met het oog op het personeelsbeleid heeft de Gemeenschapsminister bij Kabinetsnota van 19 september 1989 aan de Dienst Jeugdwerk de opdracht gegeven, rekening houdend met de stringente begrotingsinstructies, alle dossiers in zake de vervanging en/of de nieuwe aanwerving van personeelsleden, voor principieel akkoord, voor te leggen. Daarenboven heeft hij aan die administratieve dienst advies gevraagd over mogelijke mechanismen om de subsidiëring van de verenigingen voor kansarme jeugd in de hand te houden.

Het is absoluut niet de bedoeling dat de te bezoldigen beroepskrachten door de Gemeenschapsminister zouden aangewezen worden, het is evenwel een noodzakelijkheid dat de uitgaven met betrekking tot het te subsidiëren personeel onder controle blijven.

Hij kan daarenboven vermelden dat aan alle formele vragen die hem door de Dienst Jeugdwerk werden voorgelegd een positief gevolg werd gegeven.

Rekening houdend met de voorstellen die inzake een mogelijke decentralisering met betrekking tot het jeugdbeleid werden ingediend acht de Gemeenschapsminister het nuttig dat er in de schoot van de Commissie Cultuur van de Vlaamse Raad een ad hoc overlegstructuur zou tot stand komen. Men kan op die wijze nagaan in hoeverre de toch wel uiteenlopende voorstellen tot een coherent geheel kunnen samengesmeed worden.

De vraag in verband met de GESKO'S wordt door de Gemeenschapsminister als volgt beantwoord:

Het probleem in verband met de veralgemening van het stelsel van gesubsidieerde contractuelen bestrijkt niet alleen de jeugdorganisaties. Om die moeilijkheden op de gepaste wijze op te lossen heeft hij, in overleg met de Dienst Jeugdwerk en de dienst Volksontwikkelingswerk, een gesprek gestructureerd met zijn collega van Tewerkstelling.

Op dit ogenblik kan hij nog geen concrete resultaten van deze besprekingen overleggen.

Vervolgens weidt de Gemeenschapsminister uit over de vraagstelling problematiek van kader en inspecteurs van de Dienst Jeugdvorming.

De problematiek in zake de opvulling van de formatie van de Dienst Jeugdwerk, meer bepaald de inspecteurs, is zeker niet nieuw.

Sinds 1980 ontstonden er langzaam een aantal vacatures omdat het koninklijk besluit van 5 mei 1971, dat werd toegepast voor de aanwerving van gespecialiseerde ambtenaren, ten gevolge van het van kracht worden van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980, geen rechtsgrond meer bezat.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve, die inzake het personeelsbeleid tot begin van dit jaar bevoegd was, kon jammer genoeg ter zake niet tot oplossingen komen die zowel voor het Jeugdwerk als voor de Administratie en voor de Minister bevoegd voor het Openbaar Ambt aanvaardbaar waren.

Onlangs is de Gemeenschapsminister een overleg inzake deze aangelegenheid met de Gemeenschapsminister voor Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt begonnen.

Hij hoopt binnen de kortst mogelijke tijd tot resultaten te kunnen komen opdat de bestaande openstaande betrekkingen (7 van de 9) zouden kunnen ingevuld worden. Dit veronderstelt evenwel een legistieke basis om het koninklijk besluit

van 5 mei 1971 te vervangen. Hij voorziet echter dat de te voeren onderhandelingen niet rimpelloos zullen verlopen.

In verband met de controle van de erkende jeugdorganisaties dient te worden gezegd dat de Dienst Jeugdwerk de controle grondig administratief doorvoert.

Deze controle is het meest aangewezen, ook indien het voltallig inspecteurskader zou aanwezig zijn.

Om een werkelijke regelmatige controle van de duizenden erkende verenigingen ter plaatse te doen is het inspecteurskader hoe dan ook ontoereikend.

In de beste omstandigheden kan elke organisatie misschien jaarlijks 1 of 2 inspectiebeurten krijgen waardoor de eventuele recuperatie van onterecht uitbetaalde subsidies dan ook niet mag overdreven worden.

De Gemeenschapsminister snijdt dan het probleem van de ondersteuning van de werking van de Jeugdraad door een centrum voor jeugdonderzoek aan.

De Jeugdraad heeft over deze aangelegenheid nog geen enkel uitgewerkt concreet standpunt geformuleerd. Indien de suggestie gestoffeerd ter tafel komt dient men na te gaan in hoeverre er in samenwerking met de diverse universiteiten aan de idee vorm kan gegeven worden.

De Gemeenschapsminister wenst hierbij te onderstrepen dat een dergelijk centrum voor jeugdonderzoek misschien wel het universitair onderzoekswerk zou kunnen hypotekeren.

De kredieten voor wetenschappelijk onderzoek zijn immers nu al te beperkt om het onderzoeksaanbod te kunnen honoreren.

De vraag betreffende het aantal **mandagen-miliciens**-jeugdleiders met het oog op de leiding van de zomerkampen van de jeugdbewegingen komt dan ter sprake.

De Gemeenschapsminister wil er graag op wijzen dat de problematiek in verband met de beschikbaarheid van een contingent mandagen voor miliciens-jeugdleiders tot de bevoegdheden van de Minister van Landsverdediging behoort. Hij heeft elk jaar opnieuw het voorstel dat hem ter zake door de Dienst Jeugdwerk werd voorgelegd ondersteund en bezorgd aan de bevoegde Minister.

In functie van de zomervakantie 1990 zal hij eveneens de suggestie van de Dienst Jeugdwerk overnemen, wat een aanzienlijke toeneming van het beschikbare contingent kan tot gevolg hebben indien de Minister van Landsverdediging hieraan zijn akkoord verleend.

In verband met het statuut van dienstplichtigen heeft hij onlangs van de Jeugdraad voor de Vlaamse Gemeenschap een advies ontvangen. Dit standpunt werd aan de Minister van Landsverdediging bezorgd met de vraag de Gemeenschapsminister te informeren over het gevolg dat hij hieraan zal kunnen geven. Van zodra hij in het bezit wordt gesteld van deze zienswijze zal hij zich in verbinding stellen met de Jeugdraad.

Sectie 43 — Volksontwikkeling

De eerste woordvoerder bij deze bespreking wijst op het bestaan van zeven erkende koepels voor beleidsvoorbereidend overleg in de sector van het sociaal-cultureel werk voor volwassenen. Daarbij is er nog een achtste aan het komen. Dan zijn er nog de lectratbegeleidingsorganisaties, en bovenop die koepels nog het VCVO. Dit wordt een geweldige kringloop, een toestand die minder en minder houdbaar wordt. Spreker stelt zich dan ook vragen bij de noodzaak aan koepels. Misschien was het beter de middelen voor de

koepels te verdelen over de verenigingen om hun bijdrage voor een koepel te subsidiëren. Hij vraagt of de Gemeenschapsminister ter zake een initiatief voorbereidt.

Sprekend over de uitvoering van het KB '67, met verwijzing naar brief dd. 25 augustus 1989 van de Dienst Volksonwikkelingswerk vraagt hij welke de rechtsgrond is waarop men steunt om verenigingen die gesubsidieerd worden op het KB '67 te verplichten hun aanvraag te doen voor het vijfde decreet en dit op een ogenblik dat er voor dit decreet reeds te weinig middelen zijn.

Dezelfde spreker vraagt een inzicht in de financiële evolutie van het vijfde decreet met en zonder de subsidiering van verenigingen en projecten die zich met basiseducatie inlaten.

Het tekort van de personeelstoelagen voor staffunctionarissen van culturele centra raamt spreker op 19 miljoen. Hoe denkt de Gemeenschapsminister dit tekort t.a.v. de sector te verwerken. Denkt hij aan een lineaire besparing dan wel aan een regeling volgens de min of meer grotere behoeften per centrum, rekening houdend met het niet overal gelijkwaardig cultureel aanbod.

Een andere spreker verwijst naar de in Toelichting (p. 71) vermelde verrekening van de index en de toepassing van de CAO. Hij vraagt welke CAO wordt toegepast, en van welke decreten. Voor de uitvoering van de andere decreten in deze sectie acht hij 103 miljoen meer nodig. Hij stelt dat hiervoor te weinig kredieten werden uitgetrokken. Hoe zal men dit in de toekomst oplossen? Wat de overheveling naar de Begroting Onderwijs betreft stelt hij dat het toch niet kan dat wegens bevoegdheidswijziging een aantal organisaties buiten de prijzen dreigen te vallen.

Dezelfde spreker wil nog inlichtingen over de stand van zaken betreffende het ontwerp van decreet culturele raden en culturele centra. Hij vraagt ook of een initiatief in het kader van het Internationaal Jaar van de Alfabetisering niet moet worden gesubsidieerd via het Fonds voor Internationale Culturele Betrekkingen.

De volgende spreker wijst erop dat men in deze sectie het sterkst de effecten van de verzuiling en de verkokering en de maatschappelijke gevolgen daarvan opmerkt. Men moet dan ook vragen durven stellen over de fundamentele doeltreffendheid van die decreetgeving. Belangenbehartiging van degenen die in de sector tewerkgesteld zijn is normaal, maar de eerste rechtvaardiging van de erkende werkvorm is toch dat zij beantwoorden aan bepaalde maatschappelijke noden.

De Gemeenschapsminister had indertijd de bedoeling de bestaande decreten te evalueren. Dit is blijkbaar een moeilijke oefening. Spreker vraagt of de evaluatie is gebeurd, wat de bevindingen daarbij zijn, hoe het staat met de eventuele aanpassingen van een of ander decreet. Zij wijst erop hoe een aantal vanuit de decreten gegroeide initiatieven gericht zijn op de middenstand. Het decreet op het sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband noemt zij een min of meer fraaie aankleding van de subsidiëring van het plaatselijke verenigingsleven. Dit is op zich maatschappelijk waardevol. Bij de administratie is er onvrede hierover, want dat was niet de oorspronkelijke bedoeling, namelijk doorgedreven vorming. Dit heeft dan geleid tot het volgens spreker "hybride,, vijfde decreet.

Spreker stelt dat aan de overzijde van de taalgrens modaliteiten en subsidieregelingen veel minder rigoreus vastgelegd worden. Dit maakt grotere soepelheid, eventueel ook willekeur inzake subsidiering mogelijk. Zij vraagt of het echt niet mogelijk zou zijn een hoop tijdopslopende bureaucratische verplichtingen ten aanzien van verenigingen en instellingen weg te nemen.

Samenvattend vraagt zij naar de stand van zaken inzake

de evaluatie. Welke lessen eruit worden getrokken. Zat er voor de toepassing van bestaande regels niet meer in een vertrouwensrelatie waardoor men kan ontkomen aan de bureaucratie? Wat met het vijfde decreet?

Een volgende spreker informeert naar het advies dat de Hoge Raad voor de Volksontwikkelingen op 21 juni 1989 heeft geformuleerd inzake het decreet betreffende de subsidieregeling amateuristische kunstbeoefening. Hij wenst een overzicht van de centra voor recreatie en vrijetijdsbesteding. Hij vraagt of de erkenning van een cultureel centrum losgekoppeld kan worden van het beschikken over een erkende bibliotheek. Dan heeft hij nog een detailvraag over sociaal-culturele activiteiten te Brussel.

Een ander lid vraagt of er voor indexering van de werkingstoelagen, waarnaar in de Toelichtingen wordt verwezen, wel ruimte is. Hij vraagt of de Gemeenschapsminister afgezien heeft van de evaluatie van de decreten. Wat het vijfde decreet betreft stelt hij vast dat hier het laagste uitvoeringsprocent werd toegepast. Hij stelt vast dat kleinschalige initiatieven met minder begoede diensten blijkbaar zeer kwetsbaar zijn. Hij vraagt of het nog wel zinvol is, gelet op de budgettaire beperkingen, investeringen te plannen voor culturele centra.

Bij amendement stelt de heer J. Geysels voor op deze sectie het niet-gesplitste krediet "1.126,4 miljoen frank,, te brengen op "1.196,4 miljoen frank,, . Deze verhoging met 70 miljoen frank wordt als volgt verantwoord:

«Sectie 43» bevat in de administratieve begroting een aantal basisallocaties in verband met de volksontwikkeling. Op artikel 33.01.43 wordt de toepassing van het sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband (decreet van 4 juli 1975) aangerekend. Het decreet van 3 maart 1978 op het sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in instellingen valt budgettair ten laste van artikel 33.02.43. De toelage van nationale en regionale organisaties voor amateuristische kunstbeoefening (decreet van 20 februari 1980) is budgettair ten laste van artikel 33.03.43.

De toepassing van de volledige indexering van de werking- en basistoelagen gaat voor de vermelde decreten 104 miljoen bedragen. Bovenstaand voorstel betekent een eerste stap in deze indexering. Het decreet houdende de erkenning en subsidiëring van projecten en organisaties voor ontwikkelingswerk en in het kader van het sociaal-cultureel vormings- en ontwikkelingswerk voor bijzondere doelgroepen en problematieken is budgettair aan te rekenen op artikel 33.07.43. Het in de administratieve begroting voorziene krediet van 85 miljoen frank is volstrekt onvoldoende om de erkende organisaties te subsidiëren en zou 20 miljoen frank hoger moeten liggen.

Antwoord van de Gemeenschapsminister

In zijn antwoord gaat de Gemeenschapsminister eerst in op de vragen betreffende de basiseducatie en het vijfde decreet.

In de begroting 1990 werd 40,8 miljoen geschrapt van het zogenaamde 5de decreet.

De motivering is dat de bevoegdheid inzake basiseducatie naar onderwijs werd overgeheveld. De Gemeenschapsminister betwist die overgang niet, doch doet opmerken dat de schrapping van de middelen gebeurde zonder zijn medeweten.

Bovendien is er bij onderwijs nog geen regeling voor basiseducatie. Nochtans hechtte de Vlaamse Executieve op 27

juli 1988 er haar goedkeuring aan de oprichting van een werkgroep ad hoc, samen te roepen door de toenmalige Gemeenschapsminister van Onderwijs en Brusselse Aangelegenheden, met het oog op het uitwerken van een definitieve regeling voor de basiseducatie.

Het gevolg is dat 10 organisaties en 19 projecten die zich richten naar de bijzondere doelgroep van laaggeschoolden tot 1.10.90 in een **vacuum** terechtkomen.

In bijlage voegt de Gemeenschapsminister de nota van zijn administratie waarin de organisaties en projecten vermeld worden.

Om te beletten dat deze organisaties in moeilijkheden **ko-**men zijn er naar zijn mening twee mogelijke oplossingen:

— ofwel wordt opnieuw 40,8 miljoen toegevoegd bij het vijfde decreet om, in afwachting dat er een regeling voor de basiseducatie is binnen onderwijs, de organisaties en projecten verder te kunnen subsidiëren;

— ofwel worden die organisaties en projecten vanaf 1 januari 1990 via onderwijs gesubsidieerd. De vraag is dan volgens welke regeling. De enige regeling voor basiseducatie momenteel is degene waarin het vijfde decreet voorziet.

Vanuit het kabinet van de Gemeenschapsminister van Onderwijs heeft men verzekerd tegen het einde van de week een ontwerpnota voor de Vlaamse Executieve voor te leggen, die de Gemeenschapsminister samen met zijn Collega van Onderwijs zal indienen en een oplossing wordt voorgesteld, voor de moeilijke situatie waarin een aantal organisaties dreigen te geraken.

Hijzelf is ten volle bereid om welwillend mee te werken aan een vlotte overgang van de bevoegdheid voor basiseducatie.

Van zodra er een nieuwe regeling komt inzake basiseducatie dient het vijfde decreet te worden aangepast, omdat het voor de basiseducatie geen goede zaak is verschillende regelingen naast elkaar te laten bestaan.

De bepalingen in het 5de decreet die te maken hebben met alfabetisering en basiseducatie voor laaggeschoolden, dienen zijns inziens dan ook uit het vijfde decreet te worden geschrapt. (Zie bijlage)

Inzake de verrekening tekort staffunctionarissen Culturele Centra zegt de Gemeenschapsminister dat de tekorten lineair over de erkende culturele centra zullen gespreid worden. Deze aanpak strookt het meest met de geest van de wetgeving. Hierin wordt een onderscheid gemaakt tussen de verschillende culturele centra, al naargelang de grootte van de infrastructuur, het inwonersaantal van de gemeenten, het uitstralingsgebied en de ontplooiende werking van de centra.

In het programmadecreet is erin voorzien dat de **weddetoe-**lagen voor cultuurfunctionarissen in erkende culturele centra zullen worden uitbetaald door middel van vier driemaandelijke voorschotten aan de inrichtende overheid, dit wil zeggen aan de gemeenten.

Dat er een tekort is in de uitvoering van het decreet **wed-**detoelagen voor cultuurfunctionarissen in culturele centra, is volgens de Gemeenschapsminister te verklaren door het feit dat tot 1989 dit decreet het enige in de sector voor **volksont-**wikkeling was dat 100 % werd uitgevoerd. Zoals men wellicht weet, werd in de ontwerp-begroting 1990 van de Vlaamse Executieve het begrotingstekort beperkt tot het in de **finan-**cieringswet uitgetekende bedrag, zodanig dat het ontstaan

van een Vlaams rente-sneeuwbal effect kan worden vermeden. Dit impliceert dat saneringen noodzakelijk zijn, ook in de sector van de culturele centra.

Inzake de culturele centra, de rechtstreekse uitbetaling van de weddetoelagen en de opmerking van de Raad van State op de bepalingen in het programmadecreet inzake de culturele centra antwoordt de Gemeenschapsminister dat de wijziging van het decreet op de weddetoelagen voor cultuurfunctionarissen nodig is gelet op de beperkte budgettaire middelen ingeschreven in de begroting 1990.

De bepalingen in het programmadecreet strekken ertoe dat de weddetoelagen worden uitgekeerd aan de inrichtende overheid, dit wil zeggen aan de gemeenten die beschikken over een erkend cultureel centrum en niet meer rechtstreeks aan de aangewezen personeelsleden, zoals bepaald in het decreet van 16 juli 1973, art. 6, alinea 2.

Die andere wijze van uitbetaling houdt in, dat ingeval een cultureel centrum beheerd wordt door een v.z.w., deze v.z.w. haar toelagen niet meer van de Vlaamse Gemeenschap ontvangt, maar van de gemeentelijke overheid.

Hiermee wordt voor het uitbetalen van weddetoelagen een situatie gecreëerd waarbij men ongeacht de beheersvorm die wordt gekozen, de toelagen voor alle centra rechtstreeks aan de gemeenten uitkeert.

Het uitbetalingsmechanisme dat in dit ontwerp-decreet wordt voorgesteld is een toepassing van het decreet van 8 april 1987 houdende aanpassing van de regeling voor de toekenning subsidievoorschotten van de jeugd- en volwassenenvorming dat toestaat de beschikbare middelen volgens een eenvormig systeem over de verschillende inrichtende machten te verdelen.

Tenslotte dient te worden opgemerkt dat via dit ontwerp van decreet het in aanmerking te nemen brutobedrag van de wedde evenals alle in aanmerking te nemen elementen als index, CAO ongewijzigd blijven.

Het advies van de Raad van State slaat niet op de inhoud van de voorgestelde wijzigingen, maar betrof enkel formele opmerkingen op de oorspronkelijk voorgestelde tekst. Met deze formele opmerkingen werd volledig rekening gehouden in de redactie van de tekst zoals die momenteel in art. 11 van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap bij de Vlaamse Raad werd ingediend.

Op de vraag of het gelet op de budgettaire besprekingen nog wel verstandig is om nog investeringen te voorzien voor culturele centra antwoordt de Gemeenschapsminister dat, zoals blijkt uit het overzicht van de uitvoeringspercentages van de decreten, het decreet op de weddetoelagen aan cultuurfunctionarissen nog aan een behoorlijk percentage wordt uitgevoerd.

Culturele centra zijn belangrijke peilers voor een cultuurbeleid. Het feit dat de weddetoelagen, gelet op de huidige budgettaire situatie, niet voor 100 % kunnen uitbetaald worden mag de Vlaamse Gemeenschap niet inspireren om ook de 60 % toelage voor de bouw van culturele centra in te trekken. De gemeenten beslissen autonoom of zij al dan niet een erkend cultureel centrum bouwen. Uiteraard dienen zij er nu wel rekening mee te houden dat de weddetoelage van de cultuurfunctionarissen niet meer aan 100 % zullen worden betaald.

Over de uitvoering KB'67 zegt de Gemeenschapsminister het volgende:

Organisaties in het kader van het KB 1967 worden momenteel gesubsidieerd op basis van uitgaven voor subsidieerbare werkingskosten.

De Minister, die in dit verband steeds het advies van zijn administratie volgt, heeft inzake het bepalen van de grootte van het subsidiebedrag een ruime bevoegdheid (zie artikel 12, § 1, artikel 15 en 16 van het koninklijk besluit 1967).

De uitgaven worden bepaald en aanvaard zonder verwijzing naar prestaties, tenzij de algemene subsidievoorwaarden (artikel 4, inzonderheid h en i).

Via een uitgebreide doorlichting van alle organisaties op het KB, met inspectie ter plaatse, kwam de administratie tot de bevinding dat bij het gros van de organisaties een wanverhouding bestaat tussen subsidie en geleverde prestaties en dat de organisaties best gehergroepeerd worden.

Er worden vier soorten organisaties onderscheiden: volks-cultuur, diensten voor het sociaal-cultureel werk, vormings- en ontwikkelingswerk en een restgroep.

Voor organisaties volkscultuur en diensten wordt een aparte subsidieregeling voorgesteld. Organisaties voor vormings- en ontwikkelingswerk worden doorverwezen naar het vijfde decreet, waar ze eigenlijk thuishoren. Voor de restgroep wordt per organisatie een ad hoc oplossing voorgesteld.

De wanverhouding prestatie-subsidie moet worden weggevoerd, dit is een onrechtvaardige situatie. Een aantal organisaties die wegens hun doelstelling en activiteitenpakket eigenlijk thuishoren onder het vijfde decreet hebben zich in het koninklijk besluit genesteld. Sommige vegeteren op het KB '67 op basis van de vage subsidievoorwaarden. Daarom moest worden ingegrepen.

De voorgestelde toepassing van het KB '67, waarbij de criteria worden gehanteerd voor volkscultuur en voor diensten sociaal-cultureel werk werd voorgelegd aan de HRVO, die hierover positief advies uitbracht.

De organisaties die thuishoren op het vijfde decreet werden schriftelijk door de administratie verwittigd dat een nieuwe regeling voor het koninklijk besluit 1967 voor advies bij de HRVO is ingediend en dat zij best een aanvraag indienen voor erkenning op het vijfde decreet vanaf 1 januari 1990.

Wat de financiering betreft, zullen uiteraard de middelen beschikbaar voor koninklijk besluit '67 organisaties die naar het vijfde decreet overstappen, mee worden overgeheveld.

In verband met de CAO zegt de Gemeenschapsminister dat de CAO voor het overheidspersoneel wordt toegepast, uiteraard binnen de perken van de beschikbare begrotingsmiddelen. Met uitzondering van het decreet op de weddetoelagen van cultuurfunctionarissen in erkende culturele centra en het vijfde decreet werd de CAO toegepast.

Gevraagd naar de kostprijs van de uitvoering van de decreten antwoordt de Gemeenschapsminister dat hij naar aanleiding van de voorbereiding op de begrotingsbesprekingen 1990, zijn administratie opdracht heeft gegeven te berekenen hoeveel de maximale uitvoering van de decreten kost.

Op basis van die cijfers werd het uitvoeringspercentage berekend voor de diverse decreten (tabel in bijlage).

De 100 %- uitvoering van de decreten werd berekend op basis van een volledige indexering van de basis- en werkings-toelagen en het doorbreken van de geldende personeelsstop.

In absolute cijfers bedraagt de meeruitgave voor de 100

% -uitvoering van de decreten volksontwikkeling 345 miljoen frank.

Het indexeren van werkings- en basistoelagen op basis van het huidige personeelsbestand zou een meeruitgave betekenen van 108 miljoen.

Het vijfde decreet werd niet mee verrekend omdat door de bevoegdheidsoverheveling een vertekend beeld zou ontstaan.

Uiteraard betreft het hier een louter theoretische berekening, omdat moeilijk geraamd kan worden welke organisaties personeelsleden zouden aanwerven, gelet op het feit dat zijzelf een percentage van de wedde voor hun rekening dienen te nemen.

Decreten volksontwikkeling — 1990

Decreet	Bedrag begroting 1989 (aangepast)	bedrag begroting 100	%-uitvoering 1990	uitvoering 1-% 1990
Verenigingen (33.01)	377,7	390,1	583,5	67
Instellingen (33.02)	200,2	206,8	289,1	72
AKB (33.03)	60,4	61,3	100,3	61
Koepels (33.04)	54,9	56,3	64,5	87
5de decreet (33.07)	125,8	(1) 85,0	196,1	—
Fol. Vormingsinstellingen (33.08)	26,6	27,5	34,3	80
Culturele centra (33.06) (43.01)	50,2	52,1	57,0	89
	39,2	40,6	53,9	82

(1) Overheveling bevoegdheid basiseducatie naar onderwijs

Over de stand van zaken inzake het ontwerp van decreet culturele raden en culturele centra zegt de Gemeenschapsminister dat dit ontwerp op 21 april 1989 voor advies aan de Raad van State werd overgezonden.

Inzake een ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 16 juli 1973 betreffende de toekenning van weddetoelagen aan de cultuurfunctionarissen werkzaam in erkende culturele centra die het culturele leven in de Nederlandstalige Gemeenschap bevorderen is er overleg gaande geweest met Fevecc, de Federatie van Erkende Culturele Centra. De administratie bereidt momenteel een ontwerp van decreet voor.

Dan heeft de Gemeenschapsminister het over het Internationaal Jaar van de Alfabetisering, 1990 is door de Verenigde Naties uitgeroepen tot Internationaal Jaar van de Alfabetisering. Over de voorbereiding van dit Jaar hebben op initiatief van de Gemeenschapsminister van Cultuur, gesprekken plaats gevonden met afgevaardigden van de Gemeenschapsminister van Onderwijs en de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, en met vertegenwoordigers van de v.z.w. Alfabetisering Vlaanderen en het Vlaams Overlegcomité Migranten. Ontwerpen van bespreking waren de samenstelling van een stuurgroep, het ontwerpen van een programma, administratieve ondersteuning en een raming van uitgaven.

De verenigingen voor alfabetisering worden tot op heden gesubsidieerd door middel van het decreet van 27 juni 1985, het zogenaamde vijfde decreet. Die wijze van subsidiëren wordt beëindigd per 1 januari 1990 en de bevoegdheid voor de alfabetisering gaat naar de Gemeenschapsminister van Onderwijs.

Deze heeft op 13 november een interkabinettenwerkgroep ad hoc uitgenodigd om de oprichting en wijze van de samenstelling van een stuurgroep te bespreken. Deze ontwerpen zullen op 15 november aan de Vlaamse Executieve worden voorgelegd door de Gemeenschapsminister van Onderwijs. De stuurgroep zal een actieplan ontwerpen. De financiering is daar een onderdeel van. Dit actieplan zal eind januari 1990 aan de Vlaamse Executieve worden voorgelegd.

Er is in de begroting Cultuur 1990 niet in een bedrag voorzien voor de financiering van deze stuurgroep.

Aan de leden die vroegen hoever het staat met de evaluatie van de decreten antwoordt de Gemeenschapsminister dat er inderdaad goed is opgemerkt dat hij de evaluatie van de decreten volksontwikkeling niet meer heeft aangehaald.

Dit betekent niet dat hij die niet meer noodzakelijk acht.

De Hoge Raad Volksontwikkeling heeft op zijn verzoek de decreten geëvalueerd. Met uitzondering van het vijfde decreet en het decreet op de amateuristische kunstbeoefening was die evaluatie minimaal.

Dit is enigszins te begrijpen omdat de Hoge Raad Volksontwikkeling in hoofdzaak is samengesteld uit de stafmedewerkers van de organisaties die wellicht denken dat een grondige evaluatie hun belangen zou kunnen schaden.

De Gemeenschapsminister heeft dan ook in een gesprek dat hij had met de Hoge Raad Volksontwikkeling aangedrongen op een meer grondige, meer fundamentele evaluatie.

De Raad is daarmee begonnen.

Zo werd het gesprek rond het verschil tussen vormings- en ontwikkelingswerk aangevat en wordt in diverse werkgroepen, een fundamenteel gesprek gevoerd, waarbij de stand van zaken van de uitvoering van de decreten getoetst wordt aan de finaliteit van het volksontwikkelingswerk. Inmiddels werd de procedure voor herziening van de decreten culturele raden, amateuristische kunstbeoefening en culturele centra aangevat.

Er werd ook gevraagd wanneer de deregulering fundamenteel aangepakt zal worden. Wanneer komt er een einde aan de administratieve rompslomp waaraan de organisaties moeten voldoen?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat in een aantal decreten, waarvan de procedure voor herziening werd opgestart, de deregulering wordt doorgevoerd.

Hij verwijst naar de ontwerpen van decreet op de culturele raden, de amateuristische kunstbeoefening. Ook in het ontwerp-decreet op de culturele centra zal deregulering worden toegepast.

Zo zullen de erkenningsvoorwaarden worden beperkt tot het inwonersaantal en de infrastructuur (zie hiervoor ook de categorie-indeling). Er worden geen kwalitatieve en kwantitatieve normen meer opgelegd met betrekking tot de werking. Via het werkingsverslag moet worden aangetoond dat de doelstellingen worden gerealiseerd. Een belangrijke maatstaf is het besteden van voldoende financiële werkingsmiddelen.

De personeelssubsidies worden op forfaitaire wijze berekend. Het specifieke statuut van de cultuurfunctionaris zoals het nu in het Koninklijk Besluit is uitgeschreven verval. De weddetoelagen worden uitbetaald op basis van voorschotten aan de inrichtende macht. De grootte van het bedrag wordt bepaald door de categorie-indeling waarin het centrum thuishoort.

Het ontwerp-decreet dat het decreet op de culturele raden wijzigt bevat een aantal belangrijke principes van deregulering. Zo wordt de erkenningsprocedure vereenvoudigd waarbij de erkenning van de adviesraden gebeurt door gemeenteraden in plaats van de Gemeenschapsminister van Cultuur.

Er worden geen ingewikkelde richtlijnen meer gegeven voor de samenstelling van de Algemene Vergadering en het Bestuur. Enkel de principes van het Cultuurpact worden weerhouden.

Er wordt aan de diverse overheden de mogelijkheid geboden adviesraden op te richten die aansluiten bij hun behoeften (b.v. een raad per fusiegemeente, per bevolkingsgroep

— jeugd, bejaarden, per materie — sport, schone kunsten...).

Ten slotte wat de amateuristische kunstbeoefening betreft, is een van de doelstellingen van het ontwerp-decreet amateuristische kunstbeoefening precies de deregulering. Het vigerende decreet en het uitvoeringsbesluit zijn ingewikkeld en detaillistisch. In se komt dit de amateuristische kunstbeoefening niet ten goede. Daardoor wordt inderdaad te veel energie opgeslorpt door allerlei administratieve plichtplegingen. In de ontwerptekst zijn de administratieve vereisten herleid tot een minimum. Aldus ontstaat er een maximale bewegingsruimte voor de organisaties.

Inzake de stand van zaken betreffende een nieuwe decretale regeling van de amateuristische kunstbeoefening antwoordt de Gemeenschapsminister dat op 21 juni 1989 de Hoge Raad voor de Volksontwikkeling een advies heeft geformuleerd inzake het ontwerp van decreet houdende de subsidieregeling van organisaties voor amateuristische kunstbeoefening in het kader van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormings- en ontwikkelingswerk. De administratie heeft de bemerkingen van de Hoge Raad verwerkt en hem een nieuw ontwerp van decreet voorgelegd, dat de Gemeenschapsminister thans nog onderzoekt. Hij zal eerlang het ontwerp van decreet aan de Vlaamse Executieve voorleggen.

Vervolgens geeft de Gemeenschapsminister een overzicht van de centra voor recreatie en vrijetijdsbesteding.

Vier centra voor recreatie en vrijetijdsbesteding worden voor hun culturele werking gesubsidieerd. De subsidies bedroegen in 1989:

Vakantiegenoegens	Brussel	3.255.825 frank
Vakantievreugde	Brussel	2.982.421 frank
Zomerzon	Antwerpen	1.877.430 frank
Gezinsvakantie	Brussel	1.884.293 frank
Totaal		9.999.969 frank

De subsidiëring gebeurt op basis van de omzendbrief betreffende de culturele werking in centra voor recreatie en vrijetijdsbesteding van 16 december 1988.

Per coördinatiecentrum wordt een voltijds educatief personeelslid (aan 95 %), een halftijds administratief personeelslid (aan 80 %), en een werkingstoelage van 250.000 frank toegekend.

In functie van het aantal aangesloten vakantiecentra met een actieve culturele werking wordt het overblijvend budget verdeeld:

Vakantiegenoegens:	15 centra
Vakantievreugde :	11 centra
Zomerzon :	4 centra
Gezinsvakantie :	5 centra.

Op de begroting is in tien miljoen frank voorzien.

Dan verduidelijkt de Gemeenschapsminister hoe werd rekening gehouden met de bemerkingen van het Rekenhof inzake het beheer van het Cultureel Centrum Koningslo te Vilvoorde.

Bij Besluit van de Vlaamse Executieve dd. 13 januari 1988 tot wijziging van het KB van 5 september 1980 tot oprichting van een Nederlandstalig Cultureel Centrum in Vilvoorde heeft de Vlaamse Executieve het beheer van het Cultureel Centrum overgedragen aan het stadsbestuur van Vilvoorde. In uitvoering van dit Besluit is een overeenkomst afgesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Stad Vilvoorde.

Het Rekenhof deelde in zijn brief van 21 maart 1989 mee vast te stellen dat de Vlaamse Executieve, door de overdracht van het beheer van het Cultureel Centrum Koninglo te Vilvoorde aan de Stadsbestuur, haar bevoegdheid op tweevoudige wijze heeft overschreden en derhalve door haar handelswijze artikel 78 van de bijzonder wet van 8 augustus 1980 heeft geschonden. De Vlaamse Executieve is er door geen enkele wettelijke bepaling toe gemachtigd om het beheer van een door haar opgerichte openbare dienst over te dragen aan een andere instelling, in casu het stadsbestuur van Vilvoorde. Ook heeft de Vlaamse Executieve zich ten onrechte verbonden tot het inschrijven van een nominatim-toelage in de begroting terwijl dit een prerogatief is van de Vlaamse Raad.

De Gemeenschapsminister zal een decreet voorbereiden dat de Vlaamse Executieve zal machtigen het beheer van het Cultureel Centrum Koninglo over te dragen aan het stadsbestuur van Vilvoorde. Ondertussen blijft het beheer van het Cultureel Centrum bij de Vlaamse Executieve. De ad nominatim toelage is in het begrotingsdecreet ingeschreven.

Op de vraag of de erkenning van een cultureel centrum losgekoppeld kan worden van het beschikken over een erkende bibliotheek antwoordt de Gemeenschapsminister dat een van de voorwaarden voor erkenning van een gemeentelijke cultureel centrum is dat het centrum moet beschikken over een erkende openbare bibliotheek. Die voorwaarde vervalt wanneer de openbare bibliotheek op een andere plaats gevestigd is. Het is de bedoeling om in het nieuwe ontwerp van decreet die voorwaarde niet meer op te nemen.

De functies van beide culturele voorzieningen zijn immers verschillend. Bovendien is hij er — in het kader van een deregulering — voorstander van zo weinig mogelijk voorwaarden op te leggen aan gemeenten voor de bouw van hun culturele infrastructuur.

Wanneer een gemeente het nuttig acht, kan zij uiteraard in haar bouwplannen in de integratie van bibliotheek en cultureel centrum voorzien.

Dan geeft de Gemeenschapsminister het volgende overzicht van de sociaal-culturele activiteiten te Brussel:

Benaming	maximale toezegging
Huur Visverkopersstraat	3.375.652
De Vrienden van Brossella	200.000
Archief en Museum van het Vlaamse Leven Brussel	600.000
Organisatiecomité Bruzzle	298.423
Centrale Brusselse Amateurtoneel	200.000
Atelier 340	80.000
Trefcentra Vorst	110.000
Guldensporenkomitee Brussel	400.000
Brussels Four Levels	100.000
Trefcentrum De Zeyp — Ganshoren	49.500
ABB — onkosten huur	139.104
Anc Belgique Piazza	300.000
Theater Toone	45.000
Anc. Belgique	400.000
Soc. Kult. Raad Anderlecht	80.000
	6.377.779

Bij de vraag over de toelichting bij de begroting waar wordt verwezen naar indexerings van de werkingstoelagen antwoordt de Gemeenschapsminister dat de betreffende beschikbare ruimte 108 miljoen bedraagt.

Gegeven de budgettaire situatie en vermits alle decreten

in de volksontwikkeling (met uitzondering van het decreet op de weddetoelagen voor cultuurfunctionarissen in erkende culturele centra) in artikel 1 bepalen dat zij worden uitgevoerd binnen de perken van de beschikbare kredieten, is het niet mogelijk om dit te realiseren.

Wel is hij van mening dat wanneer het financieel haalbaar is, prioritair de werkingstoelagen aan sociaal-culturele organisaties moeten worden geïndexeerd.

Zo werden:

— voor de koepels in 1988 de basis- en werkingstoelagen aan 100 % geïndexeerd;

— voor het decreet verenigingen kon in 1988 een minimale indexering van de basistoelage worden voorzien.

Bij de opmerking dat voor het vijfde decreet het laagste uitvoeringspercentage werd toegepast van alle decreten herhaalt de Gemeenschapsminister dat momenteel geen enkel decreet in de volksontwikkeling aan meer dan 90 % wordt uitgevoerd.

Zolang in de decreten in artikel 1 staat ingeschreven dat ze worden uitgevoerd binnen de perken van de beschikbare kredieten en zolang de kredieten beschikbaar voor cultuur niet drastisch worden verhoogd, kan aan deze situatie niet worden veranderd.

Sectie 44 — Openbaar Bibliotheekwerk

Een lid herinnert eraan dat het aannemen van het bibliotheekdecreet in 1978 een keuze was in de richting van de ontzuiling. Het beoogde al het goed bedoelde, maar vaak verkommerde bibliotheekwerk op te tillen naar het in het buitenland bereikte niveau. Hij betreurt dat dit vanaf het begin werd gesaboteerd. De overheid is daarin laks geweest, zich daarbij beroepend op gebrek aan middelen. Spreker vindt dat wij elkaar moeten vinden, uitgaand van het principe dat dit een goed decreet was. Er moet een oplossing komen en daar moet voldoende geld voor worden gevonden.

Een ander lid wenst te vernemen of de kredieten in artikel 123044 ook gebruikt mogen worden voor het aankopen van tijdschriftabonnementen voor de filialen van openbare bibliotheken. In verband met de organisatie van het openbare bibliotheekwerk werden er bij zijn weten tal van werkgroepen opgericht. Hij wenst te vernemen op welke basis die werden samengesteld en stelt vragen over de efficiëntie ervan. Hij vraagt nog of er wel voldoende werkingskredieten voorhanden zijn voor de lectuurbegleidingsorganisaties gelet op de stijging van de personeelskosten en de bijkomende erkenning van een koepel.

Volgende spreker vraagt een gedetailleerde becijfering van het tekort aan middelen voor de gemeentelijke en privaatrechtelijke openbare bibliotheken bij constante wetgeving. Hij informeert naar het onderzoek inzake de informatisering en stelt een vraag over de oprichting van het NCOB.

Antwoord van de Gemeenschapminister

In het begin van zijn repliek deelt de Gemeenschapsminister mee dat bij de voorbereiding van de Begroting 1990 de administratie een tekort van respectievelijk 64,8 miljoen voor de publiekrechtelijke bibliotheken en 9,8 miljoen voor de privaatrechtelijke bibliotheken had voorgerekend. Na herberekening bij het indienen van de Begroting kan de Gemeenschapsminister mededelen dat de Vlaamse Executieve op 15

november 1989 vaststelde dat er voor 1990 geen nieuw crisisbesluit dient te worden getroffen.

Bij amendement stelt de heer J. Geysels voor deze sectie van het niet-gesplitst krediet „1.029,2 miljoen frank” te brengen op „1.092,0 miljoen frank”.

Die verhoging met 64,8 miljoen frank wordt als volgt verantwoord:

„De verhoging is een minimum om op sectie 44, artikel 43.11.44 — weddetoelagen voor het leidend en technisch personeel van de erkende openbare gemeentelijke en provinciale bibliotheken — de bestaande werking te garanderen en een “de facto-crisisbesluit,” te vermijden.”

Inzake de werkingskredieten voor de **lectuurbegeleidingsorganisaties** stelt de Gemeenschapsminister dat de te verwachten vermeerdering van de weddeuitgaven en de mogelijke nieuwe erkenning inderdaad een bezwarend element kan zijn voor de uitbouw of het handhaven van de huidige werking. Gelet op de budgettaire beperkingen is er weinig ruimte voor bijkomende kredieten. Het is aangewezen na te gaan of en hoe de lectuurbegeleidingsorganisaties zouden kunnen ingeschakeld worden in het NCOB, zoals in het advies van de HROB naar aanleiding van zijn ontwerp **bibliotheekdecreet** wordt gesuggereerd.

Op vraag in verband met de werkgroepen binnen de Hoge Raad Openbare Bibliotheken antwoordt de **Gemeenschapsminister**, meer concreet wat de werkgroep automatisatie betreft, dat deze wordt samengesteld uit leden van de HROB en externe deskundigen. De voorzitter is een lid van de HROB. De werkgroep automatisatie heeft nog maar een keer vergaderd. Het is voorbarig om over het nut en de efficiëntie ervan reeds een oordeel uit te spreken.

Een lid had vastgesteld dat art. 12.30 programma 44 voorziet in een krediet voor het afnemen van tijdschriften van lectuurbegeleidingsorganisaties, die verspreid worden in alle bibliotheken, en dat omwille van de vermindering van het aantal «wet — 1921 — bibliotheken» ook het aantal afgenomen abonnementen vermindert. Op basis van een **kosten-baten** analyse zal de Gemeenschapsminister onderzoeken of dit verholpen kan worden door de vrijgekomen bedragen te gebruiken om aan de filialen van de gemeentelijke bibliotheken eveneens een abonnement van deze tijdschriften ter beschikking te stellen.

In antwoord op de vraag inzake het detail van de tekorten voor het bibliotheekwerk bij constante wetgeving deelt de Gemeenschapsminister de volgende cijfers mee:

	1990	Bedrag nodig	Tekort
43.11 gemeentelijke POB	878,7	943,5	64,8
33.13 privaatrechtelijke POB	51,0	60,5	9,5

Over de stand van zaken, betreffende de **onderzoeksopdracht** van het Centrum voor Andragogisch Onderzoek inzake de informatisering van de bibliotheken zegt de **Gemeenschapsminister** dat, inspelend op de dringende behoefte van een goed informatiebeleid en gegeven de andere opdrachten van het CAO, er in 1989 slechts een bescheiden aanvang kan worden gemaakt met de studie van de informatieve functie van de openbare bibliotheek. In 1989 werd gespeurd naar

gegevens over het onderwerp en de deskundigen ter zake in ons land, en werd een voorstel voor de tweede fase ontwikkeld. Het werkplan voorziet in een rapportage in de vorm van een advies tegen eind 1989.

Wat de oprichting van het NCOB betreft, stelt de Gemeenschapsminister dat, naar aanleiding van de besprekingen in de ad hoc werkgroep van de Vlaamse Executieve voor het uittekenen van de krachtlijnen van een Vlaams bibliotheekbeleid in de toekomst, het NCOB zeker aan bod komt.

Zijn optie is om aan dit NCOB enkel taken toe te vertrouwen die niet doelmatig op regionaal of lokaal niveau kunnen worden uitgevoerd.

Hiertoe behoren onder meer de deskundigheidsbevordering en automatisering.

In het kader van de samenwerking tussen bibliotheken moet worden gestreefd naar een veralgemening van het gebruik van de Vlaamse geautomatiseerde centrale catalogus.

De geautomatiseerde gegevens kunnen — zonder gebruik van de vooralsnog dure on line verbindingen — over de bibliotheken verspreid worden hetzij in gedrukte vorm, voor niet geautomatiseerde bibliotheken, hetzij via CD Rom.

Dergelijke spreiding van gegevens verhoogt de doorverwijsmogelijkheden van de lokale bibliotheekvoorzieningen, wat een uitbreiding betekent van hun dienstverlening naar de burger toe.

De mogelijkheden van automatisering dienen optimaal te worden benut. Hier ligt een belangrijke taak voor dit centrale orgaan. Bij de oprichting hiervan moet worden rekening gehouden met de bestaande situatie.

Een hergroepering van de middelen moet mogelijk zijn via een samenwerkingsverband tussen de Dienst Openbaar Bibliotheekwerk van de Vlaamse Gemeenschap, het COI, de Vlaamse Bibliotheekcentrale en de lectuurbegeleidingsorganisaties.

Sectie 45 — Sport en Recreatie

Inleiding door de Gemeenschapsminister

De Gemeenschapsminister geeft een inleidend overzicht over de uitgaven in deze sectie.

Ten gevolge van het decreet op het Vlaamse Sportfonds is dit sportfonds opgenomen in de afdeling II van de begroting en wordt er teruggekeerd naar de orthodoxie.

De basis van het sportbeleid wordt gevormd door het decreet op de landelijk erkende sportfederaties en het decreet op de gemeentelijke sportfunctionarissen. Met het BOIC werd een protocolakkoord gesloten waarin de wil tot samenwerking en het respect voor elkaars prerogatieven tot uitdrukking komen. Door dit akkoord zijn de betrekkingen tussen de Vlaamse Gemeenschap en het BOIC gevoelig verbeterd.

Er is ook overleg met de andere Gemeenschappen over gemeenschapsoverschrijdende zaken (zoals de dopingproblematiek en de opleidingproblematiek) en de opleidingprogramma's met de Franse en Duitse Gemeenschapsministers.

De Gemeenschapsminister heeft het plan opgevat om in de herfst van 1990 een Staten-Generaal van de Sport te organiseren, waarbij ook problemen die behoren tot de be-

voegdheid van andere Gemeenschaps- en Nationale Ministers zullen ter sprake komen. Bijvoorbeeld de schoolsport, die ressorteert onder de Gemeenschapsminister van Onderwijs en de doping, die onder de bevoegdheid valt van de Gemeenschapsminister van Volksgezondheid. Wat de middelen betreft wijst de Gemeenschapsminister erop dat ook in deze sectie een sanering is doorgevoerd en dat de middelen beperkt zijn. Daardoor worden de decreten zeer onvolledig uitgevoerd.

Bespreking

Een lid spreekt zijn ontgoocheling uit over een aantal punten van de voorgestelde begroting met name de middelen waarin voorzien wordt voor de eigen infrastructuur van de Vlaamse Gemeenschap en de toelagen voor gemeentelijke infrastructuur. Hij stelt wel vast dat er een stijging is van de werkingstoelagen voor de sportfunctionarissen en voor de landelijke sportverenigingen, maar deze is zeer miniem en in feite slechts een compensatie voor de stijging van de weddelast. Hij heeft verder nog vragen over het sportbeleid te Brussel, de stand van zaken bij het precair personeel van BLOSO en over de kostprijs van de sponsoring door de Vlaamse Gemeenschap van het zeilschip RUCANOR-sport.

Een lid vraagt meer uitleg over het protocolakkoord met het BOIC. Is dit protocol definitief goedgekeurd binnen de Executieve. Hij stelt verder vast dat de toelage voor het BOIC, die vroeger vierjaarlijks was, nu in een jaarlijkse toelage van 5 miljoen is omgezet. Hij heeft ook opmerkingen over de formulering van dit artikel (3 3 1145). Was dit niet specifiek bedoeld voor de voorbereiding van de Vlaamse topatleten? Uit de formulering zou kunnen worden opgemaakt dat hier nu een andere bestemming aan wordt gegeven. Ook wordt de vraag gesteld welke regeling de Franse Gemeenschap met het BOIC heeft getroffen.

Hetzelfde lid wenst de aandacht te vestigen op het wetsvoorstel over de veiligheid van de sportinfrastructuur dat al in de Senaat is goedgekeurd. In het verslag bij dit voorstel werd aandacht besteed aan de bevoegdheid van de nationale overheid en van de gemeenschappen. Dit zou tot de nationale bevoegdheid behoren. Werden de Gemeenschappen hierbij betrokken? Volgens spreker gaat het hier duidelijk niet om een nationale materie en moet de veiligheid van de sportinfrastructuur in de Vlaamse Raad besproken worden. Verder wijst dit lid erop dat de Nationale Loterij voor deze zaak 100 miljoen per jaar ter beschikking stelt. Over een periode van 10 jaar betekent dit 1 miljard frank. Het gaat hier dus om een formidabele inspanning, die in schril contrast staat met het tekort aan middelen dat ter beschikking is voor de amateuristische sportbeoefening. Het lid vraagt of de Gemeenschapsminister hierop zal reageren. Hetzelfde lid brengt ook de in juni 1989 opgerichte Vlaamse Sportfederatie ter sprake. Hij vraagt hoe deze nieuwe instelling gefinancierd zal worden en of die een toelage zal krijgen. Hij vraagt zich ook af wat de preciese functie van deze Vlaamse Sportfederatie zal zijn naast de Hoge Raad voor de Sport, het BOIC, BLOSO en de erkende sportfederaties.

Een lid heeft vragen over de sportbeoefening in het Brussels Gewest. Een subsidiëring gevraagd door BLOSO voor het organiseren van sportkampen en sportinitiatieven in Brussel werd afgewezen. Hij vraagt of de Vlaamse Gemeenschapscommissie toelagen zal krijgen en hoe die zullen worden toebedeeld. Hetzelfde lid stelt vragen naar de toebedeling van de middelen voor het Vlaamse Sportfonds en voor het statuut van het personeel hiervan. Is dit personeel al

geregionaliseerd ? Ook vraagt hij hoever het staat met de onderhandelingen met de nationale Regering voor de opsplitsing van de middelen van het Nationaal Sportfonds. Over de uitvoering van decreten stelt het lid dat de begrotingspost verzekeringen stiefmoederlijk werd behandeld. Wat is de reden hiervoor? De vraag wordt ook gesteld of hiervoor een advies van de Hoge Raad voor de Sport bestaat. Tenslotte vraagt dit lid naar de stand van zaken met betrekking tot het statuut van de niet betaalde sportbeoefenaar en of er hierover een advies bestaat van de Raad van State.

Antwoord van de Gemeenschapsminister

In zijn antwoord herhaalt de Gemeenschapsminister nogmaals dat de middelen beperkt zijn. De vermindering in het investeringsprogramma zijn een gevolg van de algemene besparing die de Vlaamse Executieve wil doorvoeren in het investeringsprogramma.

Wat de sponsoring van de RUCANOR-Sport betreft antwoordt de Gemeenschapsminister dat de participatie van BLOSO in het zeilproject bestaat in: het verlenen van een ligplaats en het bekostigen van het verblijf van een gedeelte van de bemanning in ons BLOSO Sportcentrum te Nieuwpoort, d.w.z. een verblijf van 15 Personen gedurende een beperkte periode.

Het probleem Brussel moet binnen de Executieve besproken worden. Het is de vraag welke de rol zal zijn van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Ook moet de Vlaamse Gemeenschap zich beraden over hoe zij Brussel in de toekomst zal zien. Er kan vooralsnog niet op dit beraad vooruit gelopen worden.

Wat het precair personeel betreft verklaart de Gemeenschapsminister dat er afspraken gemaakt worden met de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt. Er zullen geleidelijk examens georganiseerd worden om dit personeel te regulariseren.

In verband met het BOIC bevestigt de Gemeenschapsminister dat er in het verleden een aantal spanningen waren in de relatie met de Vlaamse Gemeenschap. Het ging hier echter dikwijls over louter personenkwesties.

De werking van het BOIC gaat verder dan het voorbereiden van de Olympische Spelen. Daarmee overschreed deze instelling wel eens haar bevoegdheid, onder andere bij het organiseren van nieuwe initiatieven in de sportbeoefening.

Voor de sluiting van het protocolakkoord was er een bevoegdheidsprobleem in verband met de dopingskwestie, waarvoor de Gemeenschapsminister van Volksgezondheid bevoegd is.

De wijze van subsidiëring van het BOIC door de Vlaamse Gemeenschap is een kopie van hetgeen de Franse Gemeenschap al jaren toepast. Op dat vlak is er dus geen verschil tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap.

Wat het wetsvoorstel over de veiligheid van de sportinfrastructuur betreft, is de Gemeenschapsminister van oordeel dat het hier op het eerste gezicht om een nationale materie gaat. Essentieel gaat het hier om een kwestie van openbare orde en veiligheid, wat tot het domein van de nationale Minister van Binnenlandse Zaken behoort.

De Gemeenschapsminister verklaart meer bekommerd te zijn over de wijze waarop de besluitvorming inzake de verdeling van de subsidies van de Nationale Loterij geschiedt.

De Vlaamse Sportfederatie werd volgens de Gemeen-

schapsminister opgericht omdat de landelijke federaties behoefte hadden aan een koepel of woordvoerder. Het gaat hier om een zuiver privé-initiatief en het was dus het standpunt van de Gemeenschapsminister dat die instelling zelf voor haar werkingsmiddelen moest instaan. De Vlaamse Sportfederatie heeft nu toch decretale erkenning en een subsidiëring gevraagd. Dit moet nog binnen de Vlaamse Executieve worden besproken. Er is wel infrastructurele en logistieke ondersteuning vanuit de Vlaamse Gemeenschap mogelijk. Er moet ook op worden toegezien dat de Vlaamse Sportfederatie niet op het terrein van de Hoge Raad voor de Sport komt.

Wat de stand van zaken in verband met decreet J. Deroo betreft, worden de volgende gegevens medegedeeld:

Kredieten voor de Sport

	Huidige toestand				Inwerkingtreding decreet Vlaams Sportfonds			
	G.B.		S.F.		G.B.		S . F .	
	Art.	Bedrag	Art.	Bedrag	Art.	Bedrag	Art.	Bedrag
Personeelskosten BLOSO								
1. Statutair en contractueel personeel	11.03	—	3.14	124	11.03	124	—	—
Hoofdbestuur en buitendienst	S.20	—	—	—	S.20	—	—	—
2. Occasioneel personeel met beperkte opdracht	—	—	3.14	17	—	—	3.14	17
	—	—	3.4	19,5	—	—	3.4	19,5
	—	—	3.6	24	—	—	3.6	24
Werkingskosten BLOSO								
1. Onderhoudsuitgaven centra	12.01	65	3.8	40	12.01	94,5	—	—
	12.20	23,5	—	—	12.20	23,5	—	—
2. Onderhoudsuitgaven VBT	—	—	3.2	7	—	—	3.2	7
3. Huur onroerende goederen	12.06	3 -	3.8	5	12.06	8	—	—
4. Inrichting sportkampen, sportscholen, sportlessen en sport voor allen	—	—	3.8	72	—	—	3.8	82,5
5. Kadervorming	—	—	3.3	16,7	—	—	3.3	16,7
6. Sportpromotie	12.21	6	3.7	9	12.21	6 -	3.7	9
	—	—	3.12	7,5	—	—	3.12	7,5
	—	—	3.17	8	—	—	3.17	8
7. Informatie en documentatie	—	—	3.11	5,5	—	—	3.11	5,5
8. Verzekeringen	—	—	3.13	10	—	—	3.13	10
9. Terugbetaling en allerlei uitgaven	—	—	3.16	7,6	—	—	3.16	7,6
	—	—	3.1	0,2	—	—	3.1	0,2
10. Prijzen en trofeeën	12.22	2	3.17	2	12.22	2	3.17	2
11. Vrijwaring infrastructuur	12.24	13,5	—	—	12.24	13,5	—	—
Toelagen BLOSO Titel 1								
1. Gezinnen								
1. Sportverenigingen	33.01	170,3	1.1	25	33.01	6,3	1.1	189
2. BOIC	33.11	5	—	—	33.11	5	—	—
3. Geweld in de sport	33.13	0,3	—	—	33.13	0,3	—	—
4. Topsportscholen	33.15	3	1.6	33,5	33.15	3	1.6	33,5
5. Schoolsport, denksport en bonden voor vormingswerk	—	—	1.2	16	—	—	1.2	16
6. Sportmateriaal	—	—	1.3	10	Nieuw	art. ?	1.3	10
7. Private sportkampen	—	—	1.4	16	—	—	1.4	16
8. Propaganda	—	—	1.5	30,5	—	—	1.5	30,5
9. Bijzondere toelage Sport voor allen	—	—	1.8	4	—	—	1.8	4
II. Gemeenten, provincies en overheid								
1. Fonds Hofstade	41.01	0,1	—	—	41.01	0,1	—	—
2. Sportfunctionarissen	43.01	64,4	—	—	43.01	64,4	—	—
Toelagen BLOSO Titel II								
1. Toelagen Private infrastructuur	55.01	13,5	—	—	55.01	13,5	—	—
2. Toelagen Gemeentelijke infrastructuur	62.02	180	—	—	63.02	180	—	—
Investerings en uitrusting								
1. Eigen infrastructuur	71.01	123,8	—	—	71.01	123,8	—	—
2. Uitrusting centra	74.01	30	3.5	1,5	74.01	35,5	—	—
	—	—	3.15	2,5	—	—	—	—
	—	—	3.18	1,5	—	—	—	—
Samenwerking Buitenland S.48	12.20	1	3.10	2,5	12.20	1	3.10	2,5
Totaal :		704,4		518		704,4		518

Over de opsplitsing van het Nationaal Sportfonds verklaart de Gemeenschapsminister dat er overleg met de andere gemeenschappen is op 15 december 1989. Er is ook een contact gepland met de nationale Minister van Financiën.

Het ontwerp van decreet over het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar ligt al twee en een half jaar voor advies bij de Raad van State.

Zo lang dit advies niet is uitgebracht kan dit ontwerp niet bij de Vlaamse Raad worden ingediend.

Een lid vraagt of er over het Fonds voor de Veiligheid van de Sportinfrastructuur advies aan de Gemeenschappen is gevraagd.

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop ontkennend.

Een lid merkt op dat de besparing op sommige artikels 25 % bedraagt.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de besparingen in hun totaliteit moeten worden gezien. Die bedroegen in 1989 in het geheel 20 % van het totale budget en in 1990 zal dat 10 % zijn.

Een lid merkt op dat de Brusselse NCC in 1988 een toelage had uit het Sportfonds en vraagt of deze toelage verder wordt toegekend.

De Minister antwoordt hierop dat het ging om de subsidiëring door BLOSO van een personeelslid van het Sparrehuis in Brussel. Aangezien het betrokken personeelslid inmiddels is afgedankt, is ook de toelage ingetrokken.

Sectie 46 — Toerisme

Ter inleiding van de bespreking van deze sectie vat de Gemeenschapsminister de Toelichting (blz. 75-77) samen. De algemene doelstelling van het beleid is de bevordering van het toerisme in al zijn facetten, zowel naar binnen- als naar buitenland.

De Voorzitter van de Raad van Bestuur van het Vlaams Commissariaat-generaal voor Toerisme licht kort de doelstellingen van en de knelpunten voor het beleid toe.

De Commissaris-generaal betreurt de vermindering met 10 miljoen frank. Voor de uitvoering van het decreet inzake hotelpremies zijn de middelen onvoldoende. Hij wijst erop dat sinds de oprichting van het Commissariaat-generaal als parastatale de deelneming aan het toerisme in Vlaanderen is gestegen met ruim 10 procent tegen 2 % in Wallonië. Dit betekent volgens hem dat men goed heeft gepresteerd.

Hij vermeldt dat men over 9 buitenlandse bureaus beschikt, maar dat wij niet vertegenwoordigd zijn in Spanje, ondanks de groeiende toeristenstroom in noordelijke richting.

Een lid stelt vast dat er serieus gesnoeid werd in de begroting. In het Europees Jaar van het Toerisme moet men het met 10 procent minder rooien. Hij vraagt waarop men moet besparen: op de promotie of op andere kosten? Hij vraagt of het Commissariaat-generaal de gedane toelagebeloften 1990 zal kunnen waarmaken. Hij vraagt of er geen gevaar is voor de uitvoering van het 5-jarenplan voor sociaal toerisme. Hij zou graag een overzicht krijgen van de toelagen die het Commissariaat-generaal heeft verstrekt. Beschikt het Commissariaat wel over voldoende middelen om zijn beloften te kunnen houden? En wat betreft de begroting 1991, wat zal de Gemeenschapsminister dan doen? De investeringskredieten afromen zal maar één keer kunnen.

Een ander lid sluit zich bij de vorige spreker aan met de bedenking dat men soms verkeerd bespaart, zodat dit tot het omgekeerde van het verwachte effect leidt. Hij bedoelt dat, als men minder in de toeristische sector investeert, er minder deviezen binnen zullen komen en men dus straks weer minder inkomsten zal hebben.

De klacht over onze buitenlandse bureaus komt jaarlijks terug. Die zijn voor het aantrekken van toeristen nochtans zeer nuttig. In het buitenland gaan de prijzen zeer snel de hoogte in, zodanig dat wij vandaag concurrentieel zijn met het aanbod in de zuiderse landen. Wordt daarop in onze publiciteit wel ingespeeld?

Spreker stelt dat het produkt dat men aanbiedt moet kunnen concurreren. Het hoteltoerisme heeft te kampen met grote problemen. Enerzijds is er de toename van het appartementtoerisme, waarvoor veel woningen en zelfs hotels worden verbouwd. Anderzijds is er het feit dat de infrastructuur niet meer aangepast is en verbouwen veel geld kost. Spreker wijst er tevens op dat kostbare investeringen vereist worden voor de brandveiligheid. Wat moet de huurder van een hotel beginnen als de eigenaar niet bereid is ter zake te investeren?

Nog een ander lid brengt de problemen van het sociaal toerisme en het kampeertoerisme ter sprake. Hij pleit voor een groter krediet ten gunste van dit laatste. Het aanleggen van kampeerterreinen met sterretjes — met grote aandacht voor comfort, uitrusting enz. — komt volgens de spreker uiteindelijk de hele horeca-sector ten goede.

De volgende spreker is eveneens ontgoocheld over de budgetvermindering. Toerisme blijkt bij «Cultuur» een aanhangsel te zijn. Het past naar zijn mening beter bij «Economische Zaken», waar de begrotingscijfers nota bene stijgen. Hij stelt dat het de eerste verantwoordelijkheid van de Gemeenschapsminister is te zorgen dat er een werkbaar budget is

Spreker herinnert aan het Europees Jaar van het Toerisme, de SST, Europa 1992 en de Kanaaltunnel en betreurt dat er in vier jaar geen enkel decreet met betrekking op het toerisme tot stand is gekomen. Alleen het decreet op de reisbureaus werd opgeheven.

Hij stelt verder vragen over de stand van zaken inzake het congreestoerisme, het toeristisch recreatiepark Raversijde-Oostende.

In verband met de economische relevantie van het toerisme pleit spreker ervoor ter zake een ernstige doorlichting te laten maken, b.v. door de SERV. Hij is van mening dat de Gemeenschapsminister ook een rol zou kunnen spelen ten gunste van de vakantiespreiding, zowel naar zijn Waalse collega toe als naar de sociaal-economische sector. Hij wijst ten slotte op het gebrek aan hotels en pleit voor het creëren van hotelzones.

Een van de vorige sprekers berekent dat om rendabel te zijn een hotel over 60 tot 80 kamers moet beschikken. De kostprijs per kamer bedraagt ongeveer 1,5 miljoen frank. Dit betekent een afbetaling van 6 tot 8 miljoen jaarlijks? Het is niet denkbaar dat iemand dat durft aan te pakken. Maar hoe gaan wij dan buitenlandse gasten aantrekken? Hij pleit ervoor dat het Commissariaat-generaal ter zake een onderzoek zou opzetten.

Een ander lid heeft de indruk dat er weinig coördinatie is tussen de instanties van de Vlaamse Gemeenschap. Dit is volgens hem gebleken inzake de aanpak van Home Georges Theunis en in de luchthavenproblematiek. Hij betreurt dat de Gemeenschapsminister in de salmonellazaak geen stelling heeft durven nemen en verwijst o.m. naar een artikel uit een NCMV-blad. Tenslotte stelt hij een vraag i.v.m. de geruchten inzake een nieuwe voorzitter voor het VCGT.

De vorige spreker stelt dat uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat het salmonella-gerucht een zeer opgeblazen zaak is.

Antwoord van de Gemeenschapsminister

In zijn antwoord verklaart de Gemeenschapsminister dat de discussie over de sectie toerisme hem altijd met een zeer onbehaaglijk gevoel vervult. De structuur die men heeft opgebouwd bevat een conceptiefout en hij heeft onlangs nog gepleit voor een structurele wijziging, eventueel een overgang van «Cultureel» naar «Economische Zaken». De discussie hierover moet echter worden gevoerd in een daarvoor beter geschikt kader, o.m. omdat er een bijzondere meerderheid nodig is.

Belangrijk is hier de structuur. De oprichting van het VCGT als parastatale B was een vergissing. De Gemeenschapsminister oefent hier wel de voogdij uit maar kan geen volwaardige politiek voeren. Dit is te weinig geweten. N.a.v. de bespreking van de bijzondere wet van 1988 heeft de Gemeenschapsminister erop aangedrongen hierover na te denken. De problemen worden in het VCGT naar adviescommissies verwezen, ook b.v. de ontwerpen van decreet. De voorstellen moeten nu doorheen een complexe adviesprocedure.

Wat betreft het kampeertoerisme is de advisering volgens de Gemeenschapsminister bijna rond. Hij heeft het sociaal toerisme onlangs willen doortrekken, maar dan bleek weer hoe in de Raad van Bestuur verschillende uitgangspunten, enerzijds het economische, anderzijds het meer sociale aan bod komen, met het resultaat dat de voogdijminister wordt geconfronteerd met een moeizame besluitvorming. De problemen zijn dus complexer dan het NCMV-blad ze voorstelt.

De daling van de kredieten van het VCGT (10 miljoen) houdt volgens de Gemeenschapsminister verband met de likwiditeitstoestand van het VCGT. De likwiditeitstoestand van het VCGT was midden dit jaar zo gunstig dat alle in de voorbije jaren aangegane engagementen probleemloos kunnen worden betaald. De balans per 31 december 1988 vermeldde een likwiditeitstoestand van ongeveer 624 miljoen frank. Het bedrag in de begroting moet niet noodzakelijk worden geïnterpreteerd als de grens tot waar een parastatale B zich mag engageren, omdat de wet van 16 maart 1954 in artikel 3 voorziet in een mogelijkheid om ook de werkelijke engagementen te beperken.

De beperking inzake de investeringsprogramma's geldt volgens de Gemeenschapsminister voor het geheel van de Vlaamse Gemeenschap en treft dus niet alleen het VCGT. Volgens het Programmadecreet wordt de toelage aan de ZOO beperkt tot 39,6 miljoen frank.

Wat de Raad van Bestuur van het VCGT betreft stelt de Gemeenschapsminister dat die moet worden vernieuwd met negen leden uit de sector van het toerisme. De **consultatieperiode** ter zake is afgelopen. Er moet hierbij rekening gehouden worden met de eisen van het Cultuurpact en met de vertegenwoordigers van de diverse sectoren.

De Gemeenschapsminister gaat akkoord met de wens van een lid om verdere stappen te doen i.v.m. de vakantiespreiding.

Wat het Home G. Theunis betreft deelt hij mee dat dit dossier bij de Voorzitter van de Executieve berust en door een Werkgroep wordt bestudeerd.

De Voorzitter van het VCGT is het ermee eens dat er behoefte is aan een betere structuur voor deze parastatale, een structuur met een duidelijke hiërarchie. Nu is de **Commissaris-generaal** een ambtenaar, terwijl de Voorzitter slechts een halve dag per week beschikbaar is. Er zou een hiërarchie moeten komen die de zaak van boven tot beneden helemaal onder controle heeft.

Wat het tekort aan hotels betreft noemt de spreker zich minder pessimistisch, ondanks het gebrek aan middelen. Aan de kust moet men projecten opbouwen rekening houdend met het klimaat. In Engeland zijn er 1400 reisagentschappen die Vlaanderen op hun programma willen. Met de komst van de tunnel wordt een directe verbinding Calais-Vlaanderen noodzakelijk.

Wat kampeertoerisme en sociaal toerisme betreft stelt de Voorzitter van het VCGT dat er eigenlijk voldoende infrastructuur is. De sociale instellingen zijn volgens hem wel van de oorspronkelijke doelstelling afgeweken. In het VCGT onderzoekt een werkgroep de nieuwe ontwikkelingen op dit gebied.

Voor de benadering van het Congrestoerisme in ons land wil de Voorzitter in samenwerking met de Waalse collega's, SABENA, nu ook Brussel, pragmatisch te werk gaan.

De Oostendse luchthaven is naar zijn mening voor het toerisme geen noodzaak.

De Commissaris-generaal deelt aan de Commissieleden uitvoerige gegevens mee i.v.m. beloften tot subsidiëring.

Wat betreft de kredieten voor kampeerterrinen deelt hij mede dat er vorig jaar 6 miljoen frank beschikbaar was, waarvan slechts 600.000 frank werd uitbetaald. Dit jaar was er in 900.000 frank voorzien, maar er waren geen aanvragen.

In verband met het project Raversijde-Oostende wordt vermeld dat de regeringscommissaris ter zake zijn veto heeft gesteld. Het moet eerst duidelijk worden wie wat wil ondernemen en welke begroting daarvoor nodig is.

In verband met de brandveiligheid beaamt de VCGT-Voorzitter dat er reële risico's zijn. Rapporten ter zake werden aan de bevoegde Gemeenschapsminister bezorgd. Hij wijst er terloops op dat er bij ons geen 5-sterren-hotels zijn.

Een lid dringt er nog eens op aan dat men in een werkgroep een vergelijk zou proberen te vinden inzake de inkadering van het kampeertoerisme in het sociaal toerisme.

Een ander lid zegt nog dat voor het vaststellen van regels ter indeling van de hotels in categorieën men binnenkort Europees zal moeten denken. Hij pleit ervoor dat de Gemeenschapsminister de woordvoerder zou zijn van het VCGT en de toeristische sector.

Sectie 48 — Internationale culturele betrekkingen

Een lid pleit voor een beleid dat uitgaat van het bestaan van een „Grootnederlands cultureel gemenebest”. Het is duidelijk dat Noord en Zuid cultureel samen moeten optrekken in het Verenigde Europa. In dat licht pleit hij voor een structurele aanpassing van het Taalunieverdrag. Hij vraagt zich af waar men op wacht, na de verklaring van de Voorzitter van de Vlaamse Executieve op de recente ANV-conferentie, om werk te maken van een betere samenwerking met Nederland.

Hij vestigt ook de aandacht op het Vlaams Cultureel Centrum De Brakke Grond te Amsterdam. Hij noemt dit centrum een punt van rechtstreekse contactneming van de Nederlanders, op hun terrein. Het zegt veel over hoe wij Vlamingen zijn. Hij stelt dat het beleid inzake De Brakke Grond niet mag worden overgelaten aan één man. Hij pleit voor de oprichting van een adviescommissie bij de Brakke Grond, zoals bij elk cultureel centrum. Zo'n commissie zou moeten bestaan uit Vlamingen en Nederlanders, zonder dat het Cultuurpact daarbij moet spelen.

Spreker wijst erop hoe via de kabel de Nederlanders nu sinds kort ook BRT- en VTM-uitzendingen kunnen bekijken en hoe dit in Nederland blijkbaar goed overkomt en hoe de Nederlanders daardoor een veel positiever beeld van ons krijgen. Hij pleit ervoor de samenwerking, ook in het licht van 1992, grondig aan te pakken.

Een lid stelt de vraag of de kredieten ingeschreven op de sectie zullen aangewend worden voor het bepaalde begrotingsartikel. De Gemeenschapsminister antwoordt hierop bevestigend.

Antwoord van de Gemeenschapsminister

Inzake de Vlaamse Nederlandse culturele samenwerking herinnert de Gemeenschapsminister eraan dat de Taalunie straks tien jaar bestaat hoewel ze nog geen tien jaar operationeel is. Op initiatief van de Interparlementaire Commissie heeft op 11 september een evaluatiedag plaatsgehad te Antwerpen. De verschillende standpunten die daar naar voren werden gebracht zullen grondig worden onderzocht, teneinde de werking en de slagkracht van de Taalunie te verbeteren.

De Gemeenschapsminister heeft steeds gesteld dat de Taalunie het instrument moet zijn voor de **Vlaams-Nederlandse** culturele samenwerking. Die samenwerking mag zich niet enkel toespitsen op culturele uitwisseling en het op elkaar afstemmen van regelingen en reglementeringen. Dit is slechts een aspect. Ten minste even belangrijk, **zoniet** belangrijker, is een totale aanpak van Vlaanderen en Nederland om de Europese culturele uitdaging aan te kunnen. De Europese culturele uitdaging is het garanderen van de culturele verscheidenheid, het beschermen van de „kleinere” cultuurgemeenschappen, dus ze kere vormen van protectionisme.

Onze natuurlijke bondgenoot daarbij is Nederland. En het instrument daarvoor is de Taalunie.

Daarom mag met de Taalunie niet beschouwen als een louter parallelle administratie. Men moet ze inhoudelijk opentrekken en de culturele componenten versterken. Voor problemen die zich in het kader van Europa 1992 stellen, moeten wij een gezamenlijke strategie ontwikkelen (vaste boekenprijs, auteursrecht, . . .). Voorwaarde daartoe is dat ook Nederland de Taalunie ernstig neemt.

IV. STEMMINGEN

Bij indicatieve stemming worden de artikelen, 9,11, 15, 17, 19, 24, 96, 101 en 105 met acht stemmen eenparig aangenomen.

Bij de eveneens indicatieve stemming over de **begrotingskredieten** worden de verschillende amendementen bij de secties 42, 43 en 44 ingediend door de heer J. Geysels eenparig met 8 stemmen verworpen.

Deze secties, alsmede 09, 41, 45, 48, 49 worden vervolgens eveneens met 8 stemmen eenparig aangenomen. De sectie 46 wordt met 7 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Alvorens tot de eindstemming wordt overgegaan vat de Voorzitter de algemene opmerkingen en bezwaren als volgt samen:

«Alhoewel de Commissie zich bewust is van de financiële beperkingen van de Vlaamse Gemeenschap, kan de Commissie niet anders dan vaststellen dat:

— het enveloppesysteem dat bij de opstelling van de begro-

ting door de Vlaamse Executieve wordt aangewend sedert verschillende jaren voor de culturele sector onhoudbaar blijkt;

- het enveloppesysteem niettemin bij herhaling in funktie van specifieke noden door de Vlaamse Executieve ten gunste van de andere sectoren (bv. economische expansie, welzijn, infrastructuur enz.) werd doorbroken;

- het tekort aan kredieten in de culturele sector systematisch door de Vlaamse Gemeenschap wordt afgewenteld op de gedecentraliseerde besturen (b.v. bibliotheken, culturele centra, sportfunktionarissen enz.) alhoewel de middelen die de gedecentraliseerde besturen aanwenden voor het cultuurbeleid ruimschoots de middelen van de Vlaamse Gemeenschap overtreffen ;

- de economische groei derwijze is dat, na de inspanningen door de zgn. zachte sectoren geleverd ten voordele van de economische sectoren in een periode van economische recessie, die sectoren die de kwaliteit van het leven in een gemeenschap bepalen, m.n. cultuur, welzijn en gezondheid, thans prioritair aandacht moeten krijgen van de Vlaamse Executieve ;

- sedert 1989 na de crisisbepalingen voor de culturele centra geen enkele decretale regeling of andere subsidieregeling in de culturele sector nog volledig wordt uitgevoerd;

- meer en meer moet worden vastgesteld dat engagements in de culturele sector door de Vlaamse Executieve op contractuele basis aangegaan niet meer worden nagekomen.

De Commissie Cultuur beveelt derhalve de Vlaamse Executieve aan:

- voor de begroting 1991 een grondig onderzoek te wijden aan de reële financiële noden en tekorten in de culturele sector;

- het aanpassingsblad voor 1990 tijdig in te dienen bij de Vlaamse Raad en daarbij aan te geven op welke wijze de meest urgente problemen die zich in de culturele sector stellen zullen worden opgelost.

De Commissie Cultuur van de Vlaamse Raad vraagt daarbij biezondere aandacht voor de toepassing van de decreten en de bestaande subsidieregelingen, de problemen in de sector opera en orkesten, het museumbeleid, het sociaal cultureel werk met kansarme jongeren en volwassenen».

Dit advies wordt unaniem goedgekeurd.

V. EINDSTEMMING

Voor de eindstemming verklaart een lid te betreuren dat het in het parlement steeds maar moeilijker wordt wijzigingen aan eenmaal vastgestelde begrotingscijfers aan te brengen

Bij de indicatieve eindstemming worden de begrotingsartikelen ressorterend onder de Commissie voor Cultuur in hun geheel door de tien aanwezige leden eenparig aangenomen.

Uw Commissie stelt, conform de bepalingen van de gewijzigde comptabiliteitswet, tevens de conformiteit tussen de administratieve begroting en de uitgavenbegroting vast.

De Verslaggever,

F. BOSMANS

De Voorzitter,

H. VAN ROMPAEY

BIJLAGE

Betreft : 5de decreet — begroting 1990.

In antwoord op uw nota met kenmerk 3N9 0139/IVR/PT delen wij u mee dat het voor ons onduidelijk is wat basiseducatie precies is.

Het 5de decreet spreekt van educatieve activiteiten voor laaggeschoolden. Alleen bij het project van het VCVO kan men uitdrukkelijk van basiseducatie spreken.

Als basiseducatie en werken met laaggeschoolden als hetzelfde wordt beschouwd, dan is dit de lijst van organisaties en projecten voor basiseducatie op het 5de decreet :

1. Organisatie voor Ontwikkelingswerk :

- Werklozenwerking Aktief Limburg, Hasselt ;
- Werklozenwerking St. -Niklaas ;
- Educatief Samenwerkingsverband, Aalst ;
- Hefboom, Gent ;
- Educatieve Instelling Kansarmen, Geel.

2. Organisatie voor bijzondere doelgroep :

- Provinciaal Overleg Alfabetisering Antwerpen ;
- Oost-Vlaamse Alfagroepen ;
- Kollektief Alfabetisering Brabant ;
- Westvlaamse Alfagroepen ;
- Werkgroep Alfabetisering Limburg ;

3. project voor bijzondere doelgroep :

- De Goeden Dag, Kortrijk ;
- Pik erop in, KVLV, Leuven ;
- Christelijke Arbeidersbeweging, St. Niklaas ;
- De Klus, Mechelen ;
- Kom Weer Leren, Heist-op-den-Berg ;
- Basiseducatie — VCVO ;
- CC De Blank, Overijse ;
- Basiseducatie Hageland, Langdorp ;
- Centrum voor Basiseducatie, St. Niklaas ;
- De Prikkel, Melsele ;
- CC. De Plotter, Ternat ;
- Alfabetisering, Halle ;
- NCC, Brussel ;
- Educatieve Werkplaats, Leuven ;
- Djophuis, Brussel ;
- CC Ter Dilft, Bornem ;
- Wijzer, Brugge ;
- Weerbaar worden, KAV, Brussel ;
- CC Heusden-Zolder ;
- KWB, Brussel.

De totale subsidie van deze organisaties en projecten bedraagt ongeveer 36 miljoen. Het aan de heer Gemeenschapsminister Coens overgehevelde bedrag bedraagt slechts de helft.

Anderzijds zal het voor het 5de decreet ingeschreven bedrag van 85 miljoen niet volstaan om dit decreet uit te voeren.

Op de vraag of Antwerpen in 1993 tot Culturele Hoofdstad van Europa dient uitgeroepen kan de Gemeenschapsminister niet volledig antwoorden.

Op vraag van Burgemeester Cools heeft hij in de Ministerraad van de EG-Cultuurministers de kandidatuur van Antwerpen voor 1993 gesteld en aanvaard gekregen.

Het is natuurlijk in eerste plaats een verantwoordelijkheid van Antwerpen zelf om een programma op te stellen, basis waarmee een budget moet gemaakt worden.

Door het Stadsbestuur werd een werkgroep opgericht, waarin ook vertegenwoordigers van de Vlaamse Gemeenschap. Deze werkgroep kwam tot nu toe eenmaal bijeen.

Ondertussen heeft de Antwerpse burgemeester de Voorzitter van de Vlaamse Executieve en de Gemeenschapsministers gevraagd naar onze financiële steun. Zij hebben hem gevraagd om eerst het ontwerp-programma en bijhorende raming alsook zijn voorstellen voor te leggen.